

Tweede wijziging Nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2020

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Someren;

overwegende dat:

- Dat het wenselijk is om één normenkader te hanteren voor HO in natura als in de vorm van een pgb, en hiertoe het Normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025 van bureau HHM voortaan te hanteren;
- Dat het voorts wenselijk is het normenkader voor Wmo-begeleiding Peelgemeenten te verankeren in deze Nadere regels;
- Dat het wenselijk is voor professionele aanbieder die werkzaam zijn via een persoonsgebonden budget om de kwaliteitseisen vast te leggen in deze Nadere regels;
- Dat het verder wenselijk is de Nadere regels op onderdelen te actualiseren door deze in lijn te brengen met de verordening en de wijze waarop begeleidingsproducten vanaf 2025 zijn ingekocht.

gelet op gelet op artikel 2.1.3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

b e s l u i t :

de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2020 Someren als volgt te wijzigen

Artikel I

Artikel 1.1, onderdeel d, komt als volgt te luiden:

Beschermd thuis: op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een inwoner afgestemd geheel van diensten en activiteiten in het kader van intensieve ambulante individuele (woon-) begeleiding. Bedoeld voor personen met langdurige psychiatrische, psychische of psychosociale problemen, of een combinatie daarvan met een verstandelijke beperking of gedragsstoornissen, die niet volledig in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving c.q. niet geheel zelfstandig kunnen wonen. Deze intensieve ambulante individuele begeleiding is gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen. De individuele begeleiding kan, indien nodig, aangevuld worden met een vorm van dagbesteding (begeleiding groep). Beschermd thuis kan in die zin zowel begeleiding groep als begeleiding individueel omvatten waarbij begeleiding groep altijd aanvullend is op begeleiding individueel en niet los van begeleiding individueel kan worden ingezet. De maatwerkvoorziening Beschermd thuis wordt ingezet bij de afschaling van beschermd wonen naar zelfstandig (begeleid) wonen of ter voorkoming van opname in een beschermd wonen voorziening (opschaling). Daartoe behoort eveneens, in geval van individuele begeleiding, het bieden van 24-uurs bereikbaarheid van de begeleiding en deels planbare en deels onplanbare begeleiding.

Het begrip begeleiding plus wordt niet meer gebezigd in de Verordening en bij inkoop van de producten beschermd wonen. Begeleiding plus wordt vervangen door beschermd thuis.

Artikel II

In artikel 2.1 lid 2 wordt 'bijlage 4' vervangen door 'bijlage 1'.

Bijlage 1 wordt het nieuwe normenkader voor zowel HO in de vorm van zorg in natura als in de vorm van een pgb. Dit normenkader (versie 2025) is ontwikkeld door bureau HHM en is in de rechtspraak geaccepteerd als maatgevend voor het normeren van de tijdsinzet voor HO.

Artikel III

Artikel 2.5 lid 1 komt als volgt te luiden:

Begeleiding individueel wordt toegekend in tijd per week of per beschikkingsperiode. Bij het bepalen van de aard en omvang van de begeleidingsinzet wordt gebruik gemaakt van het Normenkader begeleiding Peelgemeenten, opgenomen als bijlage 4.

Artikel 2.5 lid 2 komt als volgt te luiden:

Begeleiding groep wordt toegekend in dagdelen per week. Bij het bepalen van de aard en omvang van de begeleidingsinzet wordt gebruik gemaakt van het Normenkader begeleiding Peelgemeenten, opgenomen als bijlage 4.

Artikel 3.2 van de verordening schrijft het gebruik van het Normenkader begeleiding voor. Ter vaststelling van het normenkader zelf, wordt dit toegevoegd als bijlage 4 bij deze Nadere regels. Het Normenkader vervangt daarmee de huidige bijlage 4.

Artikel IV

In artikel 2.7 lid 1 wordt 'begeleiding plus' vervangen door 'beschermd thuis'.
De leden 2 en 3 van artikel 2.7 komen te vervallen.

Het begrip 'begeleiding plus' wordt niet meer gebruikt, en is vervangen door 'beschermd thuis'. In de verordening is reeds bepaald dat de voorzieningen beschermd wonen en beschermd thuis worden verstrekt overeenkomstig de kaders van gemeente Helmond (artikel 4.2a van de verordening). Per 2025 zijn de producten beschermd wonen en beschermd thuis opnieuw ingekocht onder verantwoordelijkheid van gemeente Helmond. De in de leden 2 en 3 beschreven indeling van producten is daarmee niet langer actueel. De verwijzing in de verordening naar de kaders van Helmond zorgt ervoor dat opnemings van de producten in de Nadere regels niet langer nodig is.

Artikel V

Artikel 3.3 komt te vervallen.
Artikel 3.4 wordt vernummerd naar artikel 3.3.

Artikel 3.5 wordt vernummerd naar artikel 3.4.

Het tweede lid van artikel 3.4 komt daarbij als volgt te luiden:

Voor wat betreft de beoordeling of sprake is van een veilige, doeltreffende en cliëntgerichte maatwerkvoorziening ingevolge artikel 2.3.6., tweede lid, onder c van de wet, houdt het college ten aanzien van te verlenen diensten door een professionele dienstverlener in ieder geval rekening met de kwaliteitsnormen zorg in natura zoals neergelegd in artikel 3.1, leden 1 en 2, artikel 3.2 sub a tot en met d en 3.3 sub a tot en met c. De genoemde kwaliteitsnormen zorg in natura gelden als factoren die mede bepalen of sprake is van een veilige, doeltreffende en cliëntgerichte voorziening.

Aan artikel 3.4 (nieuw) wordt een derde lid toegevoegd, dat als volgt komt te luiden: De kwaliteit van begeleiding, die wordt ingekocht met een persoonsgebonden budget, dient verder te voldoen aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in bijlage 4.

Volgens de wet moet ondersteuning veilig, doeltreffend en cliëntgericht zijn. In hoofdstuk 3 worden deze begrippen gespecificeerd per soort voorziening. Artikel 3.5 verklaart de kwaliteitseisen die gelden voor zorg in natura (goedgekeurd) van overeenkomstige toepassing op ondersteuning die met een pgb wordt ingekocht.

Artikel 3.3 formuleert kwaliteitseisen voor beschermd wonen en begeleiding plus (nu: beschermd thuis). Zie ook de toelichting bij artikel IV. Het formuleren van kwaliteitseisen is niet langer nodig, nu de kaders, waaronder kwaliteitscriteria, vanuit gemeente Helmond hiervoor leidend zijn.

Vanwege het wegvallen van artikel 3.3 wordt artikel 3.5 vernummerd naar artikel 3.4. Het (nieuwe) artikel 3.4 stelt niet langer kwaliteitseisen aan de pgb-voorziening voor beschermd wonen/beschermd thuis. Ook voor wat betreft de verstrekking van een pgb zijn de kaders van gemeente Helmond van overeenkomstige toepassing verklaard (artikel 5.8 van de verordening).

Vanaf 2025 is begeleiding individueel en begeleiding groep opnieuw ingekocht. De begeleiding moet voldoen aan (aangescherpte) algemene- en specifieke eisen. Een relevant deel van deze eisen geldt via het nieuwe bijlage 5 ook voor begeleiding die is ingekocht met een persoonsgebonden budget. Hiermee wordt een concrete- en toetsbare maatstaf neergelegd, waarmee Wmo-consulenten kunnen toetsen of de met een pgb ingekochte begeleiding veilig, doeltreffend en cliëntgericht is (overeenkomstig artikel 2.3.6 lid 2, aanhef en sub c, Wmo 2015).

Artikel VI

De Nadere regels treden in werking met ingang van 1 januari 2026.

Artikel VII

Bijlage 1 wordt vervangen door bijlage 1 bij dit wijzigingsbesluit.
Bijlage 3 wordt vervangen door bijlage 2 bij dit wijzigingsbesluit.
Bijlage 4 wordt vervangen door bijlage 3 bij dit wijzigingsbesluit.

Bij de Nadere regels horen (tot inwerkingtreding van dit besluit) vier bijlagen:

1. Activiteiten en frequentie in relatie tot het pgb: wordt vervangen door het landelijke normenkader HO 2025 (bijlage 1 bij dit wijzigingsbesluit)

2. Beoordelingskader 'schoon en leefbaar huis': blijft ongewijzigd
3. Puntensysteem pgb huishoudelijke ondersteuning: wordt vervangen door het normenkader begeleiding Peelgemeenten (bijlage 2 bij dit wijzigingsbesluit)
4. Normenkader huishoudelijke ondersteuning bij urenindicatie: komt te vervallen

Ná inwerkingtreding van dit wijzigingsbesluit zijn dat de volgende bijlagen:

1. Normenkader Huishoudelijke ondersteuning bij een urenindicatie en bij vaststelling van een pgb: bijlage 1 bij dit wijzigingsbesluit
2. Beoordelingskader 'schoon en leefbaar huis: niet als bijlage toegevoegd.
3. Normenkader begeleiding Peelgemeenten (maart 2025): bijlage 2 bij dit wijzigingsbesluit
4. Kwaliteitsnormen PGB begeleiding november 2024: bijlage 3 bij dit wijzigingsbesluit

Het Normenkader Huishoudelijke ondersteuning bij een urenindicatie en bij vaststelling van een pgb is gebaseerd op het actuele Normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025, zoals ontwikkeld door bureau HHM. Dit is een in de rechtspraak geaccepteerd normenkader. Voor vaststelling van indicaties in uren/tijd en voor vaststelling van het pgb is eerder gebruikt van voorlopers van dit normenkader, die niet meer actueel zijn.

Ten opzichte van de eerder normenkaders bevat het actuele normenkader een kleine (inhoudelijke) wijziging. De tabellen voor was-verzorging zijn aangepast (iets verruimd). Vervuiling vanwege aanwezigheid van huisdieren (met uitzondering van hulphonden) leidt niet (langer) automatisch tot extra inzet van HO. De keuze voor het bezit van huisdieren betekent immers ook een keuze voor de eventuele extra vervuiling die hiermee gepaard gaat. Deze persoonlijke keuze van een cliënt kan niet voor rekening komen van de Wmo, zoals ook blijkt uit recente rechtspraak: CRvB 18-7-2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1487.

Puntensysteem pgb huishoudelijke ondersteuning (komt te vervallen): Deze bijlage was een toelichting op de puntensystematiek voor vaststelling van het pgb voor HO. De puntensystematiek is destijds ontwikkeld in lijn met resultaatgericht beschikken, waarbij het resultaat, en niet de ureninzet, centraal staat. Om te komen tot een budget in de toekenningsbeschikking, werd de ureninzet vanuit het normenkader voor pgb vertaald naar punten. Deze gedachte wordt thans verlaten. Het pgb wordt nu ook direct gebaseerd op het landelijke Normenkader huishoudelijke ondersteuning 2025.

Deze bijlage omvatte verder een algemene toelichting op de Nadere regels. Deze toelichting is echter niet meer actueel. Verder worden toelichtingen -overeenkomstig paragraaf 4 van de '100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever'- niet langer gepubliceerd tezamen met de regeling zelf.

Normenkader begeleiding Peelgemeenten (maart 2025): Het normenkader voor begeleiding is landelijk ontwikkeld door Factum Advies in samenwerking met bureau HHM en gevalideerd door de Universiteit Twente, met medewerking van onder andere de Peelgemeenten. Dit kader vertaalt cliëntprofielen naar normtijden (bandbreedtes) voor Wmo-begeleiding. Ook de huidige Wmo-producten zijn gebaseerd op deze cliëntprofielen.

Voor de Peelgemeenten is het landelijke normenkader op twee punten aangepast: 1. Tekstuele aanpassing: De formuleringen zijn aangepast zodat ze beter aansluiten bij de lokale situatie en werkwijze binnen de vijf Peelgemeenten.

2. Toevoeging van lokale bandbreedtes: Naast de oorspronkelijke bandbreedtes van Factum (die de juridische basis vormen voor de inzet van zorg) is een aanvullende richtlijn opgenomen: de 'bandbreedtes GR Peelgemeenten'. Deze richtlijn geeft Wmo-consulenten ruimte om binnen een vastgestelde marge af te wijken van de landelijke bandbreedtes. Belangrijk: deze afwijkingen zijn uitsluitend bedoeld om maatwerk mogelijk te maken en moeten altijd extra worden gemotiveerd in de toekenningsbeschikking. Hiermee blijven we volledig in lijn met het landelijke normenkader. Het lokale kader is dus geen vervanging, maar een verduidelijking en praktische aanvulling op het landelijke uitgangspunt.

*Aldus besloten in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Someren,
secretaris,
J. Weekers
Wvd. burgemeester,
P.J.M.G. Blanksma*

BIJLAGE 1 Wijzigingsbesluit - Normenkader Huishoudelijke ondersteuning bij een urenindicatie en bij vaststelling van een pgb

Deze bijlage bevat het kader voor het beoordelen van de omvang en noodzakelijke activiteiten voor huishoudelijke ondersteuning als de cliënt verzoekt om het aantal uren in de beschikking op te nemen. Het kader is gebaseerd op het Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning 2019 van bureau HHM en de aanvullende instructie voor toepassing van dit normenkader d.d. september 2022. Dit normenkader is in 2025 geactualiseerd. Het normenkader is gebaseerd op onderzoeken in verschillende gemeenten, waarbij gekeken is naar o.a. de tijdsbesteding, professionele ervaringen, onafhankelijk experts en cliëntinterviews. Voor onderdelen die niet in deze bijlage zijn opgenomen, is het normenkader 2025 integraal van toepassing.

Begrenzing van de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning

De maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning gaat over een schoon en leefbaar huis en het beschikken over schone en draagbare kleding. Daarbij geldt de volgende afbakening:

De ondersteuning ziet op de binnenkant van het huis.

Het gaat altijd om de "binnenkant" van het huis. Onderhoud van tuin, opruimen van een schuur, de stoep vegen, ramen zemen aan de buitenkant vallen dus per definitie niet onder de maatwerkvoorziening HO.

Het gaat om activiteiten die algemeen gebruikelijk zijn

Huishoudelijke ondersteuning omvat activiteiten die algemeen gebruikelijk zijn. Onder algemeen gebruikelijke activiteiten wordt volgens deze Nadere Regels verstaan: activiteiten die naar algemeen aanvaarde opvattingen tot de dagelijkse dan wel periodieke huishoudelijke activiteiten behoren. Het strijken van onderkleding of beddengoed is een voorbeeld van een niet algemeen gebruikelijke schoonmaakactiviteit. Deze activiteit valt daarom niet binnen de maatwerkvoorziening. Kan een schoonmaakactiviteit door cliënt uitgevoerd worden met aan algemeen gebruikelijk technisch hulpmiddel, dan valt deze evenmin onder de maatwerkvoorziening HO. Voorbeelden van algemeen gebruikelijke technische hulpmiddelen zijn een wasmachine/droger en een vaatwasser. Indien algemeen gebruikelijke hulpmiddelen niet aanwezig zijn maar wel een adequate oplossing kunnen zijn voor een probleem, behoort het tot de verantwoordelijkheid van de cliënt om dergelijke apparatuur aan te schaffen. Dit geldt eveneens voor aanpassingen zoals bijvoorbeeld een verhoging voor een wasmachine of droger. Hierbij geldt de restrictie dat het technische hulpmiddel voor de cliënt ook daadwerkelijk beschikbaar is, financieel gedragen kan worden en adequate compensatie biedt. Zie daartoe ook CRvB 27-01-2016 (ECLI:NL:CRvB: 2016:373) en CRvB 17-12-2014 (ECLI:NL:CRvB:2014:4276).

Het gaat om 'schoon' en 'leefbaar'

Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.

Schoon betekent dat de leefvertrekken schoon moeten zijn. De woning dient zodanig schoon te zijn dat deze niet vervuult. Het gaat om een basisniveau van schoon houden. Wat minimaal nodig is wordt gedaan.

Dit kan heel praktisch betekenen dat de uitvoering niet helemaal voldoet aan de persoonlijke standaard en verwachtingen van cliënten.

Activiteiten en frequentie huishoudelijke ondersteuning

2.1 Een schoon en leefbaar huis

Onderstaand zijn de activiteiten en frequentie opgenomen voor de inzet van huishoudelijke ondersteuning voor een schoon en leefbaar huis.

Tabel 1. Activiteiten benodigd voor een schoon en leefbaar huis.

Schoon en leefbaar huis	Woonkamer	Slaapkamer(s)	Keuken	Badkamer en toilet	Hal
Afnemen nat en droog	Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. Deurlichten Zitmeubels afnemen (droog/nat) Radiatoren reinigen	Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen	Stof afnemen laag/midden/hoog incl. tastvlakken en luchtfilter Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten Radiatoren reinigen
Stofzuigen en dweilen	Stofzuigen Dweilen	Stofzuigen Dweilen	Stofzuigen Dweilen		Stofzuigen Dweilen

Ramen en gordijnen	Gordijnen wassen Lamellen/jaloezieën reiniging Ramen binnenzijde wassen	Gordijnen wassen Lamellen. luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen	Gordijnen wassen Lamellen. luxaflex reiniging Ramen binnenzijde wassen	Gordijnen wassen Lamellen/jaloezieën reiniging Ramen binnenzijde wassen	Trap stofzuigen (binnenshuis)
Bed verschonen		Bed verschonen Matras draaien			
Keuken schoonmaken			Keukenblokken –apparatuur (buitenzijde) Afval opruimen Keukenkastjes (binnenzijde) Koelkast (binnenzijde) Oven/magnetron Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdooien) Afzuigkap reinigen (binnenzijde) Bovenkant keukenkastjes Tegelwand (los van keukenblok)		
Sanitair schoonmaken				Badkamer schoonmaken (incl. stofzuigen en dweilen) Toilet schoonmaken Tegelwand badkamer afnemen	
Opruimen	Opruimen	Opruimen			

Tabel 2. Frequenties benodigd voor een schoon en leefbaar huis (basisactiviteiten).

Activiteit	Frequenties
Woonkamer (en andere kamers)	Stof afnemen hoog incl. luchtfilters 1 x per 2 weken Stof afnemen midden 1 x per week Stof afnemen laag 1 x per week Opruimen 1 x per week Stofzuigen 1 x per week Dweilen 1 x per week
Slaapkamer(s)	Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters 1 x per 6 weken Stof afnemen midden 1 x per week Stof afnemen laag 1 x per week Opruimen 1 x per week Stofzuigen 1 x per week Dweilen 1 x per 2 weken Bed verschonen of opmaken 1 x per 2 weken
Keuken	Stofzuigen 1 x per week Dweilen 1 x per week Keukenblok (buitenzijde) inclusief tegelwand, kookplaat, spoelbak, koelkast, eventuele tafel 1 x per week Keukenapparatuur (buitenzijde) 1 x per week Afval opruimen 1 x per week Afwassen 1 x per week
Sanitair	Badkamer schoonmaken (inclusief stofzuigen en dweilen) 1 x per week Toilet schoonmaken 1 x per week
Hal	Stof afnemen hoog incl. tastvlakken en luchtfilters 1 x per week Stof afnemen midden 1 x per week Stof afnemen laag 1 x per week Stofzuigen 1 x per week Trap stofzuigen (binnenshuis) 1 x per week Dweilen 1 x per week

Tabel 3. Frequentie benodigd voor een schoon en leefbaar huis (incidentele activiteiten).

Activiteit		Frequenties
Woonkamer (en andere kamers)	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Zitmeubels afnemen (droog/nat)	1 x per 8 weken
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
Slaapkamer(s)	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	2 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
	Matras draaien	2 x per jaar
Keuken	Gordijnen wassen	2 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
	Radiatoren reinigen	3 x per jaar
	Keukenkastjes (binnenzijde)	2 x per jaar
	Koelkast (binnenzijde)	3 x per jaar
	Oven/magnetron (grondig schoonmaken)	4 x per jaar
	Vriezer los reinigen binnenzijde (ontdooit)	1 x per jaar
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) – vaatwasserbestendig	2 x per jaar
	Afzuigkap reinigen (binnenzijde) - niet vaatwasserbestendig	2 x per jaar
	Bovenkant keukenkastjes	1 x per 6 weken
	Tegelwand (los van keukenblok)	2 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
Sanitair	Radiatoren reinigen	2 x per jaar
	Tegelwand badkamer afnemen	4 x per jaar
	Gordijnen wassen	1 x per jaar
	Ramen binnenzijde wassen	4 x per jaar
	Reinigen lamellen/luxaflex	3 x per jaar
	Deuren/deurposten nat afdoen incl. deurlichten	2 x per jaar
Hal	Radiatoren reinigen	2 x per jaar

2.2 Wasverzorging

In onderstaande tabel zijn de activiteiten en frequentie opgenomen voor de wasverzorging

Tabel 4. Activiteiten en frequenties benodigd voor de wasverzorging

Activiteit	Frequenties
Wasgoed sorteren	1x per week
Behandelen van vlekken	5x per 2 weken (indien nodig)
Was in de wasmachine stoppen (incl. wasmachine aanzetten)	5x per 2 weken
Wasmachine leeghalen	5x per 2 weken
Sorteren naar droger of waslijn	5x per 2 weken
Was in de droger stoppen	5x per 2 weken
Droger leeghalen	5x per 2 weken
Was ophangen	5x per 2 weken
Was afhalen	5x per 2 weken
Was opvouwen	5x per 2 weken
Was strijken	1x per week
Was opbergen/opruimen	5x per 2 weken

Omvang huishoudelijke ondersteuning

In onderstaande overzichten is de tijd opgenomen die nodig is per week en per jaar voor de inzet van de verschillende vormen van huishoudelijke ondersteuning. Soms kan er minder of juist meer nodig zijn dan de basisnorm. De toelichting voor die situaties komt hierna aan de orde

Tabel 5. Overzicht in minuten per week en uren per jaar voor het realiseren van een schoon en leefbaar huis

Kenmerk	Basis-inzet	Minder inzet (minuten/week)	Meer inzet (minuten/week)	Minder inzet (uur/jaar)	Meer inzet (uur/jaar)
---------	-------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------

Basis-cliëntsituatie volledige overname	125 minuten/week (108 uur per jaar)		108 uur
Mogelijkheden van de cliënt zelf of het netwerk	15 minuten		13 uur
Enige extra inzet vanwege beperkingen van de cliënt		30 minuten	26 uur
Veel extra inzet vanwege beperkingen van de cliënt		60 minuten	52 uur
Extra kamer schoonmaken (geen slaapkamer)		5 minuten	4 uur
Extra kamer schoonmaken (in gebruik als slaapkamer)		18 minuten	16 uur
Extra inzet door vervuiling vanwege een hulphond		15 minuten	13 uur
Bewerkelijke woning		15 minuten	13 uur
Extra inzet in huishouden met kinderen		Maatwerk (tijdelijk)	Maatwerk (tijdelijk)

Tabel 6. Overzicht in minuten per week en uren per jaar voor de wasverzorging.

Kenmerk	Basis-inzet	Minder inzet (minuten/week)	Meer inzet (minuten/week)	Minder inzet (uur/jaar)	Meer inzet (uur/jaar)
Wasverzorging éénpersoons huishouden	41 minuten/week (35 uur per jaar)				
Wasverzorging tweepersoons huishouden	50 minuten/week (43 uur per jaar)				
Strijken (1 of 2 personen)	22 minuten per week (19 uur per jaar)				
Eigen mogelijkheden cliënt of netwerk		20 minuten		17 uur	
Extra wasmachine vanwege beperkingen cliënt			19 minuten		16 uur

Minder inzet nodig dan de basisnorm

De in het normenkader opgenomen (omvang van) ondersteuning is gebaseerd op volledige professionele overname van alle activiteiten. Als geen volledige overname van taken nodig is omdat een cliënt of het netwerk van de cliënt bepaalde activiteiten zelf kan uitvoeren, kan er minder ondersteuning worden ingezet. Als de cliënt of een huisgenoot bepaalde activiteiten kan uitvoeren, spreken we van gebruikelijke hulp. Naast gebruikelijke hulp mag ook rekening gehouden worden met de inzet van (andere) personen uit het sociale netwerk of mantelzorgers, mits zij die ondersteuning inderdaad (blijven) bieden.

4.1 Schoon en leefbaar huis

Uit onderzoek van HHM is gebleken dat cliënten die géén volledige overname nodig hebben omdat ze zelf (of het netwerk) bepaalde activiteiten uitvoeren, gemiddeld 15 minuten per week minder ondersteuning nodig hebben voor het schoon en leefbaar huis. Veelal gaat het dan om situaties waarin de cliënt (of het netwerk) zelf kan schoonmaken op middenniveau (afstoffen en nat afnemen) en algemeen opruimen. Het verminderen van de in te zetten ondersteuning kan alleen als een substantieel aantal activiteiten zelf wordt uitgevoerd. Zoals wekelijks stof afnemen op ooghoogte in de woon- én slaapkamer of de badkamer poetsen of de woonkamer én gang stofzuigen. Kan de cliënt of een huisgenoot meer activiteiten uitvoeren dan schoonmaken op middenniveau, dan kan op basis van de aanwezigheid van gebruikelijke hulp nog één of zelfs tweemaal extra mindering met 15 minuten plaatsvinden. Dat geldt ook als het sociale netwerk meer activiteiten uitvoert.

4.2 Wasverzorging

Als de cliënt (of het netwerk) zelf activiteiten kan uitvoeren op het gebied van de wasverzorging, kan de in te zetten ondersteuning op dit punt met 20 minuten per week worden verminderd. Dit speelt veelal als de cliënt zware/grote wasstukken niet meer kan hanteren, maar de kleine stukken nog wel, zoals kleding en ondergoed e.d.

Meer inzet nodig dan de basisnorm

Er kunnen verschillende omstandigheden zijn die maken dat méér inzet van huishoudelijke ondersteuning nodig is dan de basisnorm. Deze omstandigheden worden hierna toegelicht.

5.1 Schoon en leefbaar huis

Beperkingen en belemmeringen cliënt

Bij de cliënt kan sprake zijn van beperkingen waardoor het huis vaker of intensiever schoongemaakt moet worden. Dit kan veroorzaakt worden door medische beperkingen, bijvoorbeeld ernstige incontinentie of COPD. In dat geval kan extra ondersteuning worden ingezet. De noodzaak voor meer inzet is daarbij leidend, niet de aanwezigheid van de aandoening op zich.

- Als enige extra inzet nodig is door uitbreiding op het ene bezoek/werkmoment per week, wordt 30 minuten hulp extra ingezet.
- Als veel extra inzet nodig is, veelal met een tweede bezoek/werkmoment per week, wordt 60 minuten hulp extra ingezet.

Bij de beoordeling van (enige) extra inzet wordt nadrukkelijk het begrip eigen kracht betrokken. In alle redelijkheid mag van mensen worden verlangd dat zij bepaalde acties ondernemen of juist nalaten om hun beroep op de Wmo zoveel als mogelijk te beperken waardoor extra inzet vanwege extra vervuiling niet aan de orde hoeft te zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- dragen van deugdelijk incontinentiemateriaal;
- zorgdragen voor een deugdelijke schoonrolmat ter minimalisering van vervuiling door het gebruik van een rolstoel binnen en buiten;
- mogelijkheden om apparatuur zoals een koelkast op ooghoogte te brengen; ergonomisch aangepast bestek, borden, pannen en drinkgerei.

Samenstelling van het huishouden

Als in het huishouden kinderen aanwezig zijn, kan het zo zijn dat het huis sneller vervuult en vaker of intensiever schoongemaakt moet worden. Als dit noodzakelijk is, kan hiervoor extra ondersteuning worden ingezet. Dit is maatwerk. De professionele inschatting van de Wmo-consulent is hierin leidend. Aanwezigheid in het huishouden van meerderjarige kinderen (van 18 jaar of ouder) alleen leidt niet tot toekenning van extra punten. Deze kinderen kunnen weliswaar zorgen voor extra vervuiling, maar zij kunnen ook een bijdrage leveren in het schoonhouden van de woning. Dit is uiteraard anders indien meerderjarige kinderen door stoornis en/ of gebrek deze activiteit niet kunnen vervullen.

Extra kamers

Naast de woonkamer, slaapkamer, keuken, het sanitair en de hal, kan de cliënt nog een of meerdere extra kamer(s) in gebruik hebben die wekelijks moet worden schoon gemaakt, zoals een intensief gebruikte hobbykamer en/of een extra slaapkamer die permanent in gebruik is.

Een kamer betreft een afsluitbare in pandige verblijfsruimte. Een uitbouw van een woonkamer betreft in die zin geen extra kamer tenzij de woonkamer wordt afgescheiden van de aanbouw (serre) middels een deur of schuifpui. Een woonkamer die uiteenvalt in 2 delen (ensuite) heeft voor te gelden als één (woon-)kamer.

Als sprake is van een extra kamer die in gebruik is als slaapkamer (naast de hoofdslaapkamer van de cliënt(en)), dan wordt hier 18 minuten extra ondersteuning per week voor in gezet. Denk bijvoorbeeld aan een stel dat altijd apart slaapt of de slaapkamer van een (minderjarig) kind, mits dit kind de slaapkamer niet zelf kan schoonhouden en op dit punt dus geen gebruikelijke hulp kan bieden.

Voor een andere extra kamer, niet zijnde een slaapkamer, wordt 5 minuten extra per week ingezet.

Vervuiling huisdier

De cliënt kan één of meerdere huisdieren hebben waardoor de woning intensiever schoongemaakt moet worden, bijvoorbeeld omdat het huisdier veel haren verliest. Dit wordt echter als een 'eigen keuze van de cliënt' beschouwd, en leidt niet tot extra inzet. Een uitzondering hierop vormen de aanwezigheid van (opgeleide) hulphonden in de woning die leiden tot extra vervuiling van de woning. Zo nodig leidt dit extra inzet (+15 min per week).

Andere omstandigheid, zoals omvang/staat van de woning en bewerkelijkheid

Er kunnen andere - hierboven niet genoemde - redenen zijn waardoor het huis sneller vervuult en vaker of intensiever schoongemaakt moet worden, bijvoorbeeld vanwege de staat van onderhoud en inrichting/bewerkelijkheid van de woning (wat niet beïnvloed kan worden door aanpassing/eigen kracht). In dat geval wordt 15 minuten per week extra ondersteuning ingezet.

5.2 Wasverzorging

In een eenpersoonshuishouden wordt uitgegaan van 4 x wassen per twee weken, in geval van een tweepersoonshuishouden wordt uitgegaan van 5 x wassen per twee weken. Als een cliënt bovenmatig veel was heeft ten gevolge van ziekte of gebrek of als er minderjarige (jonger dan 18) kinderen in het huishouden wonen, dan wordt extra tijd toegekend voor de was. Voor iedere extra was bovenop 4 dan wel 5 wassen per 2 weken, wordt 19 minuten per week toegekend.

Bijlage 2 – Normenkader begeleiding Peelgemeenten

Versie 2.0

Afwegingskader voor het indiceren van Wmo -begeleiding

Ontwikkeld door bureau HHM en Factum Advies

Versie 2.0, aangepast voor de

Peelgemeenten

Maart 2025

Normenkader begeleiding, versie 2.0

Instrument voor het indiceren van Wmo -begeleiding

Dit Normenkader Begeleiding is ontwikkeld door bureau HHM en Factum Advies, op basis van opdrachten uitgevoerd voor meerdere gemeenten en een gezamenlijke doorontwikkeling en validatie door beide bureaus.

1. Algemeen

1.1 Inleiding

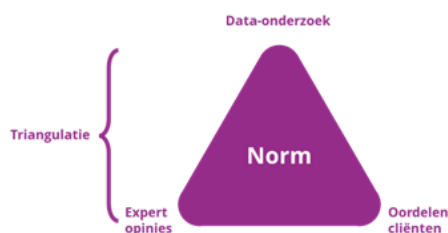
Dit normenkader is ontwikkeld om gemeenten te helpen bij het bepalen van de ondersteuningsbehoefte van de cliënt en het afwegen en onderbouwen van de aard en omvang van indicaties voor Wmo-begeleiding.

Het Normenkader Begeleiding is als versie 1.0 in 2022 uitgewerkt op basis van voorgaande ontwikkel- en implementatie-trajecten door bureau HHM (Normenkader Begeleiding) en Factum Advies (FAQT-V) met en voor meerdere gemeenten. In de jaren 2022 - 2024 hebben beide bureaus het normenkader samen doorontwikkeld tot versie 2.0 van het Normenkader Begeleiding. In het separate Ontwikkelverslag Normenkader Begeleiding 2.0 (bureau HHM, Factum Advies, 2024) is de ontwikkelhistorie en validatie van het normenkader beschreven.

In geschillen rondom de Hulp bij het huishouden heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) aangegeven dat gemeenten voor de onderbouwing van indicaties gebruik mogen maken van een normenkader, mits dit normenkader tot stand is gekomen op basis van objectief, deskundig en onafhankelijk uitgevoerd onderzoek¹.

Een goed onderzocht normenkader leunt daarbij op drie pijlers (triangulatie):

- data-onderzoek in de praktijk
- de oordelen van cliënten
- expertopinions

In het Ontwikkelverslag Normenkader Begeleiding 2.0 beschrijven wij hoe we vorm en invulling hebben gegeven aan deze drie pijlers bij de uitwerking van het Normenkader Begeleiding 2.0.

In deze handleiding de uitwerking: hoe kan het Normenkader Begeleiding worden toegepast door gemeentelijk consultants.

1.2 Doel Normenkader Begeleiding

Veel inwoners van de gemeente regelen alleen of samen met anderen de vraagstukken die zij tegenkomen in hun leven. Een deel van de inwoners heeft hierbij tijdelijk of langdurend ondersteuning nodig, bijvoorbeeld in de vorm van Wmo-begeleiding: individuele begeleiding en/of dagbesteding.

De **Wmo 2015** kent als hoofddoel:

1) ECLI:NL:CRVB:2016:1402

Inwoners van de gemeente zo nodig ondersteuning bieden ten aanzien van zelfredzaamheid en participatie.

Als een cliënt² om ondersteuning vraagt, doet de gemeente hier onderzoek naar. De gemeente onderzoekt de gehele ondersteuningsbehoefte van de cliënt. Bepaalt daarna wat de mogelijkheden zijn om hierin te voorzien vanuit eigen kracht, het netwerk en overige voorliggende voorzieningen. Om tot slot te bepalen welke maatwerkvoorziening hierop aanvullend nodig is. Deze maatwerkvoorziening (ondersteuning op maat van het individu) wordt vastgelegd in een beschikking ofwel een indicatie. De cliënt 'verzilvert' de indicatie vervolgens 'in natura' en/of met een persoonsgebonden budget (pgb).

De **cliënt** wil daarbij weten "wat ga ik nu krijgen en waarom krijg ik dit?", de gemeente moet dit ook inzichtelijk maken.

De **Wmo-consulent**³ van de gemeente heeft behoefte aan een kader om transparant en zo objectief mogelijk te kunnen bepalen welke ondersteuning de cliënt nodig heeft, binnen de lokale en wettelijke kaders.

De **aanbieder** wil weten welke inzet van ondersteuning van hen wordt verwacht.

Met dit normenkader helpen we de Wmo-consulent om diens professionele afweging - nog meer - transparant, afgewogen en eenduidig te maken. In de indicatie wordt de aard, omvang en duur van de te bieden ondersteuning vastgelegd, in overeenstemming met het juridisch kader zoals bepaald door de CRvB. Het is aan de gemeente om te bepalen hoe zij dit normenkader willen implementeren in hun eigen werkprocessen. Dit vraagt om situationeel maatwerk. Dit normenkader is algemeen van karakter en is daarmee voor alle gemeenten bedoeld.

N.B.: het indiceren van Wmo-begeleiding is geen 'harde wetenschap' met vaste uitkomsten op basis van harde 'rekenregels'. Het indiceren van begeleiding vraagt om een professionele afweging, op basis van veel elementen, met als doel ondersteuning op maat te bieden voor de inwoner. Dit normenkader helpt dit transparant en afgewogen te doen, maar vereist wel een basisdeskundigheid van de Wmo-consulent om het te kunnen gebruiken.

N.B.: in het normenkader volgen we de lijn van het algemene werkproces van Wmo-indicatiestelling met als focus de aard, omvang en duur van de te indiceren ondersteuning. We beschrijven daarom niet het gehele werkproces in al zijn facetten.

Dit bevat meer stappen en elementen, zoals het wijzen op de mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning, het kunnen kiezen tussen zorg in natura of pgb, hoe wordt omgegaan met het vastleggen van gegevens, de mogelijkheid van het aanreiken van een persoonlijk plan, de mogelijkheid tot het maken van bezwaar en dergelijke.

1.3 Disclaimer

Bureau HHM en Factum Advies spannen zich in om dit Normenkader Begeleiding juridisch houdbaar te laten zijn in geval van bezwaar en beroep. Wij kunnen succes bij juridische toetsing echter niet garanderen en aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die hierdoor kan ontstaan.

Wij bevelen sterk aan om – voordat men met het normenkader gaat werken - een training te volgen over het werken met het Normenkader Begeleiding zodat het normenkader wordt gebruikt zoals het is bedoeld.

1.4 Leeswijzer

Na de algemene inleiding in hoofdstuk 1, schetsen we in hoofdstuk 2 het proces van indicatiestelling voor begeleiding.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de start van het proces van indicatiestelling: het integrale onderzoek en het beschrijven van de ondersteuningsbehoefte van de cliënt (stappen 1, 2 en 3, conform de CRvB-uitspraak).

In hoofdstuk 4 beschrijven we stap 4 (conform de CRvB-uitspraak) van het proces, het onderzoeken van de eigen mogelijkheden van cliënt en netwerk en overige voorliggende oplossingen.

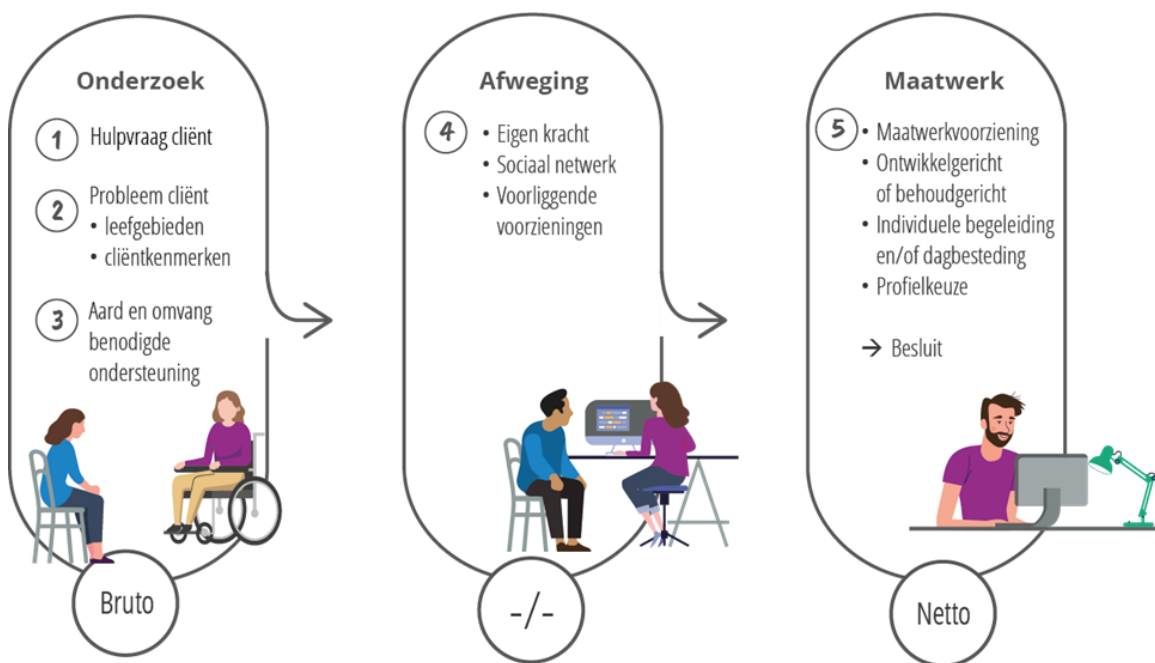
2) Op grond van de woordkeuze in de Wmo 2015 gebruiken we het woord 'cliënt' en niet 'inwoner'

3) Voor deze functie worden verschillende namen gebruikt. Voor 'Wmo-consulent' mag hier ook worden gelezen Wmo-klantmanager, toegangsmedewerker, etc.

In hoofdstuk 5 beschrijven we de afsluitende stap 5 (conform de CRvB-uitspraak) van het proces: het vertalen van de nog in te vullen ondersteuningsbehoefte van de cliënt naar een Wmo-maatwerkvoorziening.

2. Proces indicatiestelling

De Centrale Raad van Beroep heeft in een uitspraak⁴ vastgelegd welke vijf stappen een gemeente moet doorlopen om op een zorgvuldige wijze tot een besluit te komen. Het proces om te komen tot een indicatie voor begeleiding hebben wij uitgewerkt in deze vijf stappen, zie figuur 1.

Figuur 1 Proces besluitvorming Wmo -begeleiding

Stap 1. Wat is de hulpvraag van de cliënt?

De cliënt meldt zich met een hulpvraag. De Wmo-consulent start het onderzoek en gaat met de cliënt in gesprek.

De cliënt heeft recht op onafhankelijke cliëntondersteuning en kan een persoonlijk plan uiterlijk binnen 7 dagen indienen.

Stap 2. Wat is het probleem?

Tijdens het onderzoek be vraagt de Wmo-consulent de cliënt, gerelateerd aan het gebruik van het Normenkader Begeleiding, op drie aspecten:

- de problematiek bij de participatie en zelfredzaamheid (aandoeningen, stoornissen en beperkingen) van de cliënt;
- inventarisatie van de aard en omvang van de ondersteuningsbehoefte per leefgebied;
- inventarisatie van overige cliëntkenmerken.

Stap 3. Welke ondersteuning is naar aard en omvang nodig?

Vaststellen aard en omvang van de bruto ondersteuningsbehoefte van de cliënt bij participatie en/of zelfredzaamheid.

Stap 4. Afweging voorliggende oplossingen?

Vervolgens weegt de Wmo-consulent af welke andere oplossingen dan wel voorliggende oplossingen beschikbaar zijn voor de cliënt om tot oplossingen te komen voor diens ondersteuningsbehoefte:

- onderzoek oplossingen door eigen kracht en/of netwerk;
- onderzoek overige voorliggende voorzieningen⁵.

4) ECLI:NL:CRVB:2018:819

5) Voorliggende voorzieningen zijn alle mogelijke oplossingen die 'voorgaan' op een Wmo-maatwerkvoorziening, zoals vanuit de Wlz of andere regelingen/wetten.

Stap 5. Maatwerkvoorziening?

Tot slot komt de Wmo-consulent in drie substappen tot de voor de cliënt benodigde maatwerkondersteuning op grond van de Wmo 2015 (netto):

- definitief maken van de benodigde Wmo-maatwerkvoorziening(en);
- kiezen van het best passende profiel, dat richting geeft aan het uiteindelijk te nemen besluit;
- afweging op basis van alle verzamelde informatie: definitieve aard, omvang en duur van te indiceren ondersteuning.

3. Onderzoek

Dit hoofdstuk omschrijft de eerste drie stappen uit het stappenplan van de Centrale Raad van Beroep:

1. De cliënt meldt zich met een hulpvraag. De Wmo-consulent start het onderzoek in samenspraak met de cliënt en waar nodig met de mantelzorger(s) dan wel een vertegenwoordiger van de cliënt.
2. De Wmo-consulent bespreekt met de cliënt diens problematiek ten aanzien van participatie en/of zelfredzaamheid (aandoeningen, stoornissen en beperkingen), inventariseert diens ondersteuningsbehoefte en de effecten hiervan op verschillende leefgebieden en inventariseert de situatie van de cliënt op een aantal specifieke kenmerken.
3. Vaststellen aard en omvang van de (bruto) ondersteuningsbehoefte.

Stap 1. Cliënt meldt zich, start onderzoek

Wanneer de cliënt zich meldt, bespreekt de Wmo-consulent diens hulpvraag met de cliënt. De Wmo-consulent onderzoekt ook de leefsituatie van de cliënt (gezinssituatie et cetera). Cliënten hebben de mogelijkheid een persoonlijk plan aan te dragen, dat de Wmo-consulent vervolgens meeneemt in het proces.

Stap 2. Wat is het probleem?

Tijdens het onderzoek bevraagt de Wmo-consulent de cliënt, voor zover nodig en gerelateerd aan het gebruik van het Normenkader Begeleiding, op drie aspecten:

- a. problematiek
- b. leefgebieden

c. overige cliëntkenmerken

Ad a. De problematiek (aandoeningen, stoornissen en beperkingen) t.a.v. zelfredzaamheid en/of participatie van de cliënt

De Wmo-consulent brengt het functioneren van de cliënt in kaart aan de hand van de aandoeningen, stoornissen en beperkingen. De onderzoeksmethodiek ICD/ICF⁶ kan hierbij helpend zijn.

Ad b. Inventarisatie van de aard en omvang van de ondersteuningsbehoefte per leefgebied

De Wmo-consulent brengt de ondersteuningsbehoefte van de cliënt in kaart aan de hand van elf leefgebieden⁷. Per leefgebied wordt bekeken op welke manier de aandoeningen, stoornissen en beperkingen invloed hebben en leiden tot zelfredzaamheids- of participatieproblemen.

Belangrijk is hierbij dat de Wmo-consulent per leefgebied beschrijft welke ondersteuning de cliënt nodig heeft. Ook als dit nu op een andere manier wordt opgelost of wanneer een cliënt geen ondersteuning op dit gebied wenst. Zo doe je het meest recht aan de feitelijke situatie van de cliënt en wordt de 'bruto' behoefte aan ondersteuning van de cliënt duidelijk. In stap 4 worden de voor de cliënt al beschikbare of andere nog in te zetten mogelijke oplossingen op deze leefgebieden geïnventariseerd, waardoor deze uiteindelijk niet meewegen in de toe te kennen 'netto' maatwerkvoorziening.

Let op: we bevelen aan ieder leefgebied aan de orde te stellen, waarbij alleen de voor het onderzoek relevante informatie wordt vastgelegd in de rapportage.

De elf leefgebieden beschrijven we op volgende pagina's.

De elf leefgebieden:

- *Psychische gezondheid (Persoonlijk functioneren)*: dit leefgebied gaat over het zelfbeeld/zelfinzicht van de cliënt en de controle over het gedrag.

Kan de cliënt zelf een hulpvraag formuleren en kan de cliënt deze ook uitstellen? Dit omvat bijvoorbeeld ook het begrijpen van consequenties, omgaan met veranderingen, keuzes maken, emoties reguleren, eigen grenzen aangeven en agressie.

- *Sociale contacten (Sociaal functioneren)*: dit leefgebied gaat over het gedrag van cliënt in relatie tot anderen.

Is de cliënt beïnvloedbaar? Kan de cliënt rekening houden met anderen? Is de cliënt in staat om te functioneren binnen het gezin, de familie of binnen de vriendengroep? Kan de cliënt vriendschappen aangaan, deze behouden en onderhouden?

- *Lichamelijke gezondheid & zelfzorg (Gezondheid en zelfzorg)*: dit leefgebied gaat over de zelfzorg en het inzicht van de cliënt in gezondheidsrisico's. Denk hierbij aan problematiek gerelateerd aan slapen, evenwichtig dag- en nachtritme, volhouden van een gezond voedingspatroon, uiterlijke verzorging en tijdig medische professionals inschakelen wanneer er iets speelt.

- *Verplaatsen en vervoer*: dit leefgebied richt zich op het zelfstandig verplaatsen buiten de woning.

Kan de cliënt gebruikmaken van een eigen vervoersmiddel (bijvoorbeeld een fiets of auto) of van het openbaar vervoer? Ook zaken als het bepalen van een route vallen onder dit leefgebied.

- *Huisvesting (Wonen)*: dit leefgebied focust zich op problematiek rondom het onderhouden van de woning, zelfstandig kunnen wonen, het veroorzaken van dan wel omgaan met overlast en het contact met de eigenaar van de woning. Hieronder valt bijvoorbeeld ook het hebben van een veilige, passende woning en het veilig bewonen van de woning.

6) ICD/ICF: International Classification of Diseases and Health Related Problems/ International Classification of Functioning, Disability and Health

7) Zie het Ontwikkelverslag met uitleg over de keuze van deze 11 leefgebieden

- *Huishouden (Regie bij het huishouden)*: dit leefgebied gaat over de problemen die de cliënt ervaart bij het organiseren van huishoudelijke taken. Het gaat dan om het doen van de was, zorgen voor een schoon en leefbaar huis en ook het doen van de boodschappen en het bereiden van de maaltijd.
- *Dagbesteding (Werk/school)*: dit leefgebied richt zich op problematiek ten aanzien van school of het werk van de cliënt.
Aandachtspunten hierbij zijn onder andere het hebben van een structuur, maken van keuzes voor de toekomst, aanwezigheid, op tijd komen of groepsgeschiktheid.
- *Vrije tijd*: dit leefgebied gaat over eventuele begeleiding die de cliënt nodig heeft bij het invullen van zijn vrije tijd of participatie in de samenleving. Problemen hierbij kunnen bijvoorbeeld gaan over sport, deelnemen aan verenigingen of het hebben van een zinvolle invulling van de dag.
- *Financiële situatie (Financiën/administratie)*: dit leefgebied gaat over het om kunnen gaan met geld, het hebben en het oplossen van schulden en het hebben van een bron van inkomsten. Ook gaat dit leefgebied over het omgaan met post en de acties die hieruit voortkomen.
- *Justitie*: dit leefgebied richt zich op de noodzaak voor begeleiding van de cliënt op het gebied van gedrag en/of risicobeperkingen waarbij mogelijk reeds sprake kan zijn van een overtreding, contact met de politie of een lopende justitiële maatregel.
- *Verslaving*: dit leefgebied gaat over de invloed die een eventuele verslaving heeft op het dagelijks leven van de cliënt, zoals het meedoen in het gezin, school of werk.

Zie bijlage 3 voor een aanvullende lijst met aandachtspunten per leefgebied. Dit is een hulpmiddel wat kan helpen bij het concreet in kaart brengen van de specifieke problemen van de cliënt per leefgebied, zowel tijdens het huisbezoek als bij het uitwerken van het verslag.

In bijlage 4 zijn indicatieve beschrijvingen opgenomen die kunnen helpen om de zwaarte van de problematiek en de daaruit volgende ondersteuningsbehoefte per levensgebied te bepalen.

Per leefgebied wordt door de Wmo-consulent aangegeven (gescoord) of sprake is van:

0. Geen ondersteuningsbehoefte

De cliënt heeft op dit leefgebied geen problemen waarbij ondersteuning nodig is.

1. Lichte ondersteuningsbehoefte, er is toezien nodig (lichte problematiek)

De cliënt heeft op dit leefgebied weinig problemen. De cliënt kan de activiteit zelf uitvoeren, maar een ander moet toezien, stimuleren en controleren. De cliënt kan zelf ondersteuning vragen en kan wachten op deze ondersteuning.

2. Matige ondersteuningsbehoefte, er is hulp nodig (matige problematiek)

De cliënt heeft op dit leefgebied meer problemen, waardoor de cliënt deze activiteit slechts met moeite kan. Een ander moet helpen, stimuleren, instrueren en controleren. De cliënt kan meestal zelf ondersteuning vragen en kan soms wel en soms niet goed wachten op deze ondersteuning.

3. Zware ondersteuningsbehoefte, er is overname nodig (zware problematiek)

De cliënt heeft op dit leefgebied grote problemen. De cliënt kan de activiteit niet zelf uitvoeren, een ander moet overnemen, aansturen, instrueren en controleren. De cliënt heeft moeite met ondersteuning vragen en meestal ook moeite met wachten op deze ondersteuning.

Let op: het gaat hier om de mate waarin ondersteuning nodig is naar het oordeel van de Wmo-consulent.

Ad c. Inventarisatie van overige kenmerken van de cliënt

Tot slot van stap 2 inventariseert de Wmo-consulent een aantal overige kenmerken van de cliënt (zie tabel 1).

Deze overige kenmerken worden in combinatie met de scores op de leefgebieden later in stap 5 gebruikt bij de definitieve bepaling van de aard, omvang en duur van de in te zetten ondersteuning.

	Kenmerk	Score		
1	Aard van de problematiek	Acuut	Fluctuerend/wisselend	Stabiel (continu aanwezig)
2	Zelfinzicht cliënt eigen handelen en mogelijkheden	Beperkend	Neutraal-gemiddeld	Bevorderend
3	Motivatie van de cliënt	Beperkend	Neutraal-gemiddeld	Bevorderend
4	Lerend vermogen van de cliënt	Beperkend	Neutraal-gemiddeld	Bevorderend
5	Belastbaarheid van de cliënt	Beperkend	Neutraal-gemiddeld	Bevorderend
6	Sociaal netwerk van de cliënt	Beperkend	Neutraal-gemiddeld	Bevorderend
7	Draagkracht netwerk van de cliënt	Hoog	Gemiddeld	Laag
8	Verwachting ontwikkeling van de cliënt	Achteruitgang	Gelijkblijvend / stabiel	Verbetering
9	Complexiteit van de problematiek	Hoog	Gemiddeld	Laag
10	Risico voor cliënt, netwerk of samenwerking als geen of minder ondersteuning wordt geboden	Hoog	Gemiddeld	Laag

Tabel 1. Overige kenmerken van de cliënt

Toelichting overige cliëntkenmerken

1. Aard van de problematiek:

Is de problematiek acuut van aard, fluctuerend/wisselend in de tijd of continu/stabiel?

2. Zelfinzicht:

In hoeverre begrijpt de cliënt zijn aandeel in de situatie/in de problematiek? Indien de cliënt inzicht heeft in zijn eigen handelen en dit kan beïnvloeden, werkt dit bevorderend. Kan de cliënt dit niet, dan werkt dit beperkend.

3. Motivatie:

Staat de cliënt open voor hulpverlening en wil deze ook zelf aan de slag gaan met zijn hulpvragen, dan is dit bevorderend.

4. Lerend vermogen:

Is de cliënt in staat om nieuw gedrag aan te leren en dit toe te passen? Wat ook belangrijk is om mee te wegen, is in hoeverre de cliënt in staat is om dit geleerde gedrag te generaliseren naar andere situaties.

5. Belastbaarheid cliënt:

De belastbaarheid van de cliënt kan beperkend werken wanneer de cliënt onvoldoende energie of mentale capaciteit heeft om met zijn begeleidingsdoelen aan de slag te gaan. Andersom kan dit ook juist bevorderend werken wanneer de belastbaarheid goed is.

6. Sociaal netwerk:

Is het sociale netwerk van de cliënt helpend in de situatie of is het netwerk onderdeel van het probleem. Als de cliënt geen netwerk heeft, scoor je dit als neutraal.

7. Draagkracht van het netwerk:

De draagkracht van het netwerk is hoog/gemiddeld/laag.
In geval van overbelasting of afwezigheid van het netwerk is de draagkracht laag. Overbelasting of afwezigheid van het netwerk kan problematiserend zijn.
Bij een gemiddelde draagkracht kan het netwerk de cliënt op een reguliere wijze ondersteunen.
Als sprake is van een hoge draagkracht, dan helpt het netwerk nadrukkelijk om de problematiek van de cliënt op te lossen of te laten verminderen.

8. Verwachting ontwikkeling situatie cliënt (wat is er mogelijk?):

De situatie van de cliënt richting de toekomst met inzet van ondersteuning: gaat achteruit/blijft stabiel/verbetert.

9. Complexiteit van de problematiek:

De complexiteit van de problematiek is over het geheel gezien hoog/gemiddeld/laag.
In de afweging ten aanzien van de complexiteit van de problematiek als geheel speelt een rol:

- Problemen op enkele of meerdere levensgebieden?
- Ondersteuningsvraag is meer of minder voorspelbaar?
- Hoe gaat de omgeving om met de problematiek van de cliënt?

d. Kun je goed met de cliënt communiceren over de problematiek?

10. Risico:

Het risico voor de cliënt zelf of diens omgeving op ernstig nadeel voor de cliënt zelf of diens omgeving, is in deze cliëntsituatie hoog/gemiddeld/laag.

Beschrijving scoremogelijkheden op de overige cliëntkenmerken 2 tot en met 6

De Wmo-consulent scoort de mate van invloed van de kenmerken op de omvang en duur van de in te zetten begeleiding:

Beperkend:

Dit kenmerk heeft een belemmerende invloed op de te bieden begeleiding. Door dit kenmerk komt de cliënt minder snel of minder makkelijk tot een oplossing voor het ervaren probleem.

Neutraal/gemiddeld:

Dit kenmerk heeft bij deze cliënt geen specifiek beperkend en ook geen specifiek bevorderend effect ten aanzien van de intensiteit van de in te zetten begeleiding, dit komt overeen met wat cliënten voor begeleiding gemiddeld aankunnen.

Bevorderend:

Dit kenmerk is helpend op de te bieden begeleiding. Door dit kenmerk komt de cliënt sneller of makkelijker tot een oplossing voor het ervaren probleem.

Stap 3. Vaststellen aard en omvang ondersteuningsbehoefte

De Wmo-consulent bepaalt, zoveel als mogelijk in samenspraak met de cliënt en/of het netwerk, de te behalen aandachtspunten per leefgebied en de noodzakelijke ondersteuning hiervoor. Zodat duidelijk wordt wat de aard en omvang van de ondersteuningsbehoefte is van de cliënt en waar ook eventuele prioriteiten en keuzes van de cliënt liggen. Hierbij kan onder andere gebruik worden gemaakt van een zorginventarisatie, het persoonlijk plan of het ondersteuningsplan van de cliënt.

Stap 4. Afweging

In stap 4 weegt de Wmo-consulent vervolgens af welke andere oplossingen dan op grond van de Wmo 2015 beschikbaar zijn voor de cliënt om diens ondersteuningsbehoefte in te vullen.

De Wmo-consulent bespreekt met de cliënt en onderzoekt de mogelijkheden van de cliënt zelf, van het cliëntsysteem en het netwerk van de cliënt om oplossingen te vinden voor de door de cliënt ervaren zelfredzaamheids- en/of participatie-problemen. Dit betreft naast de mogelijkheden van de cliënt persoonlijk ook mogelijkheden om gebruik te maken van andere regelingen dan de Wmo. Deze oplossingen kunnen onder andere zijn: algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, laagdrempelige steunpunten, de Zorgverzekeringswet, de Participatiewet en/of de Wet langdurige zorg (Wlz).

Alle oplossingen die voorliggend zijn op een Wmo-maatwerkvoorziening worden als eerste benut. Hierover wordt de cliënt geadviseerd in het gespreksverslag. Daarbij is het conform de uitspraak van de CRvB van belang dat de Wmo-consulent nadrukkelijk onderzoekt of de voorliggende oplossing daadwerkelijk een oplossing biedt voor het probleem van de cliënt én ook voor de cliënt beschikbaar is. Het is ook mogelijk dat de ondersteuningsbehoefte van de cliënt wordt ingevuld door een combinatie van eigen kracht en/of voorliggende oplossingen met daarop aanvullend een maatwerkvoorziening.

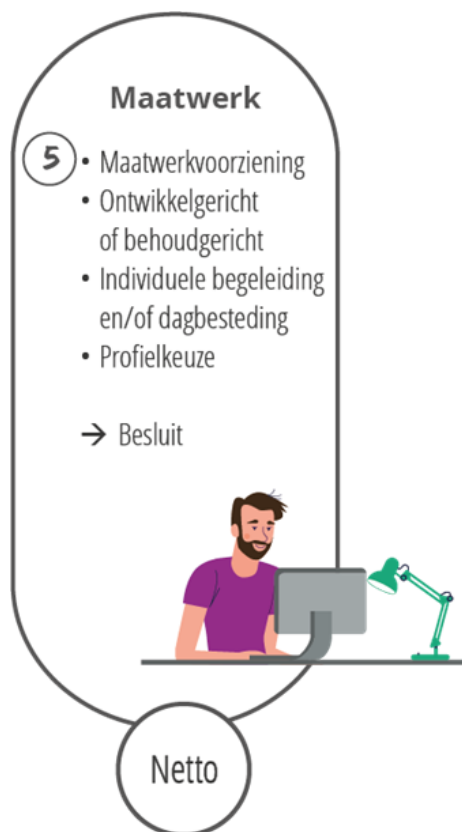
Stap 5. Maatwerkvoorziening

In de laatste stap van het indicatieproces volgen de substappen 5a, 5b en 5c:

5a. Concreet maken benodigde Wmo-maatwerkvoorziening.

5b. Kiezen van het best passende profiel, dat richting geeft aan het uiteindelijk te nemen besluit.

5c. Afweging op basis van alle verzamelde informatie: definitieve aard, omvang en duur van de te indiceren ondersteuning.

5.1 Stap 5a - Concreet maken benodigde Wmo -maatwerkvoorzieningen

Na de stappen 3 en 4 is duidelijk voor welke aandachtspunten op welke leefgebieden een Wmo-maatwerkvoorziening nodig is om de cliënt te helpen diens zelfredzaamheids- en/of participatieproblemen op te lossen.

De Wmo-consulent maakt in deze stap ook keuzes over:

- of individuele begeleiding of dagbesteding (in groepsverband) nodig is of een combinatie hiervan;*
- of de ondersteuning ontwikkelergericht of behoudgericht moet zijn (primaire focus).*

Ad b-1. Ontwikkelergerichte begeleiding

Primair doel van de begeleiding is het realiseren van een duidelijke ontwikkeling (leren, groeien, versterken) van de mogelijkheden van de cliënt om zich (meer) zelfstandig te redden in het leven. Hiervoor wordt een overzichtelijke periode bepaald, bijvoorbeeld een aantal maanden tot een jaar (eventueel twee jaar). Hierbij kan dus ook een secundair element van behouden aan de orde zijn. Binnen de Peelgemeenten geldt de afspraak dat er voor een periode van maximaal drie jaar een ontwikkelergerichte indicatie afgegeven kan worden.

Ad b-2. Behoudgerichte begeleiding

Primair doel van de begeleiding is het behouden of zoveel als mogelijk behouden van de mogelijkheden van de cliënt om zich zelfstandig te redden in het leven. Er kan ook sprake zijn van begeleiding bij achteruitgang. Hierbij kan dus ook een bijkomend element van ontwikkeling aan de orde zijn.

De keuze voor ontwikkelergericht dan wel behoudgericht heeft niet zozeer gevolgen voor de omvang van de te indiceren ondersteuning. Maar wel voor de opdracht die wordt meegegeven aan de aanbieder en voor de duur van de indicatie.

5.2 Stap 5b - Profiel kiezen

Op basis van onderzoek in de uitvoeringspraktijk hebben we 'profielen' uitgewerkt. Zowel voor individuele begeleiding als voor dagbesteding en voor beide een ontwikkelergerichte en een behoudgerichte versie. Deze profielen geven een beschrijving van cliëntgroepen aan de hand van de mogelijke scores op de set met leefgebieden en overige cliëntkenmerken zoals hiervoor beschreven.

Aan ieder profiel is een omvang van de te indiceren ondersteuning gekoppeld. Deze omvang is *richtinggevend* en dus *niet dwingend* bepalend.

Want: het kiezen van een profiel gebeurt op basis van de inhoudelijke beschrijving van de ondersteuningsvraag van de cliënt. Maar: er zijn ook altijd cliënten waarbij zodanige bijzonderheden aan de orde zijn dat het nodig is buiten de bandbreedte van het profiel te indiceren. En dat kan dan uiteraard, op grond van twee stelregels: 'Pas toe of leg uit' en 'Het enige doel dat je hebt, is ondersteuning op maat voor de cliënt indiceren'.

In stap 5b kiest de Wmo-consulent op basis van alle over de cliënt verzamelde informatie het voor deze cliënt best passende profiel. Dit doet de Wmo-consulent op basis van het totaalbeeld uit stap 2: de problemen van de cliënt, de scoring op de leefgebieden en de scoring op de overige cliëntkenmerken. Dit kunnen ook twee profielen zijn: één voor individuele begeleiding en één voor dagbesteding. Hierna geven we een nadere beschrijving van deze twee typen profielen.

1. Profielen individuele begeleiding

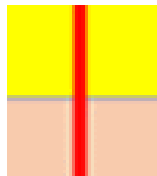
We onderscheiden vier indicatieprofielen voor individuele begeleiding met een behoudgericht karakter en drie profielen met een ontwikkelgericht karakter. Er is geen cliëntprofiel opgesteld voor cliënten met lichte problematiek met een ontwikkelgericht karakter daar dit in het voorliggend veld opgevangen kan worden. Deze profielen zien er als volgt uit;

= Bandbreedte vanuit Normenkader Factum

= Product & bandbreedte van de Peelgemeenten (indicatie voor aanbieder)

= Gemiddelde van de bandbreedte van Factum (richtinggevend voor indicatie voor aanbieder)

Uitgangspunt is dat we uitgaan van het **gemiddelde** van de bandbreedte vanuit het Normenkader Begeleiding. Aan de hand van cliëntkenmerken en problematiek kan je hierop gemotiveerd afwijken. Wat moet extra worden gemotiveerd? Als er buiten de bandbreedte van Factum wordt toegekend. Want dan gaat het om de juridische insteek. De (indicatieve) bandbreedtes in de productkaarten van de Peelgemeenten zijn -voor wat betreft het maximum- soms wat ruimer dan de bandbreedtes vanuit het normenkader. Van deze extra ruimte zal door de Wmo-consulent gebruik worden gemaakt als de cliëntkenmerken en de aard van de problematiek hiertoe aanleiding geven.

Behoudgericht	0-0,9	1-1,9	2-2,9	3-3,9	4-4,9	5-5,9	6-6,9	7-7,9	8-8,9	9-9,9
1. Cliënten met lichte problematiek (waakvlam)										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten										
2. Cliënten met matige problematiek										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten										
3. Cliënten met matige tot zware problematiek										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten										
4. Cliënten met zware problematiek										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten										

Ontwikkelgericht	0 – 0,9	1 – 1,9	2 – 2,9	3 – 3,9	4 – 4,9	5 – 5,9	6 – 6,9	7 – 7,9	8 – 8,9	9 – 9,9
1. Cliënten met lichte problematiek (waakvlam)										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten	Voorliggend veld									
2. Cliënten met matige problematiek										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten										
3. Cliënten met matige tot zware problematiek										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten										
4. Cliënten met zware problematiek										
Bandbreedte Factum										
Bandbreedte GR Peelgemeenten										

De ontwikkelgerichte individuele begeleiding wordt in het algemeen voor relatief kortere duur geïndiceerd. Uitgangspunt is dat ontwikkelgerichte producten in totaliteit worden afgegeven voor een maximale duur van 3 jaar.

Zie tabel 2 voor een samenvatting hiervan. In bijlage 1 zijn deze indicatieprofielen uitgeschreven.

	ONTWIKKELGERICHT	BEHOUDGERICHT
Licht	Voorliggend veld (IBO-1)	Individuele Begeleiding Behoudgericht 1 Waakvlam (IBB-1)
		<u>Lichte problematiek</u> weinig mogelijkheden tot verbetering verwacht, primair behoudgericht
		<i>Max 1 uur per week (uren per maand)</i>
		<i>Normenkader: maximaal 1 uur per week</i>
Matig	Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 1 (IBO-2)	Individuele Begeleiding Behoudgericht 2 (IBB-2)
	<u>Matige problematiek</u> , primair ontwikkelgericht	<u>Matige problematiek</u> weinig mogelijkheden tot verbetering verwacht, primair behoudgericht
	<i>1 t/m 3 uur per week (uren per beschikking)</i>	<i>1 t/m 3 uur per week</i>
	<i>Gemiddelde normenkader: 2 uur per week</i>	<i>Gemiddelde normenkader: 2 uur per week</i>
Matig zwaar	Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 2 (IBO-3)	Individuele Begeleiding Behoudgericht 3 (IBB-3)
	<u>Matig tot zware problematiek</u> , primair ontwikkelgericht	<u>Matig tot zware problematiek</u> weinig mogelijkheden tot verbetering verwacht, primair behoudgericht
	<i>2 t/m 5 uur per week (uren per beschikking)</i>	<i>2 t/m 5 uur per week</i>
	<i>Gemiddelde normenkader: 4 uur per week</i>	<i>Gemiddelde Normenkader: 4 uur per week</i>
Zwaar	Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 3 (IBO-4)	Individuele Begeleiding Behoudgericht 4 (IBB-4)
	<u>Zware problematiek</u> kortdurende inzet, primair ontwikkelgericht	<u>Zware problematiek</u> weinig mogelijkheden tot verbetering verwacht, primair behoudgericht
	<i>4 t/m 10 uur per week (uren per beschikking)</i>	<i>4 t/m 10 uur per week</i>
	<i>Gemiddelde normenkader: 8 uur per week</i>	<i>Gemiddelde normenkader: 8 uur per week</i>

Tabel 2. Indicatieprofielen individuele begeleiding

Uit het door ons uitgevoerde data-onderzoek blijkt dat bij een ontwikkelgericht profiel, de volgende kenmerken naar voren komen:

- De verwachte ontwikkeling van de cliënt: de situatie van de cliënt is in de toekomst verbeterd.
- Lerend vermogen van de cliënt: het lerend vermogen van de cliënt is neutraal/gemiddeld of bevorderend.

Als sprake is van een behoudgericht profiel, komen de volgende kenmerken naar voren:

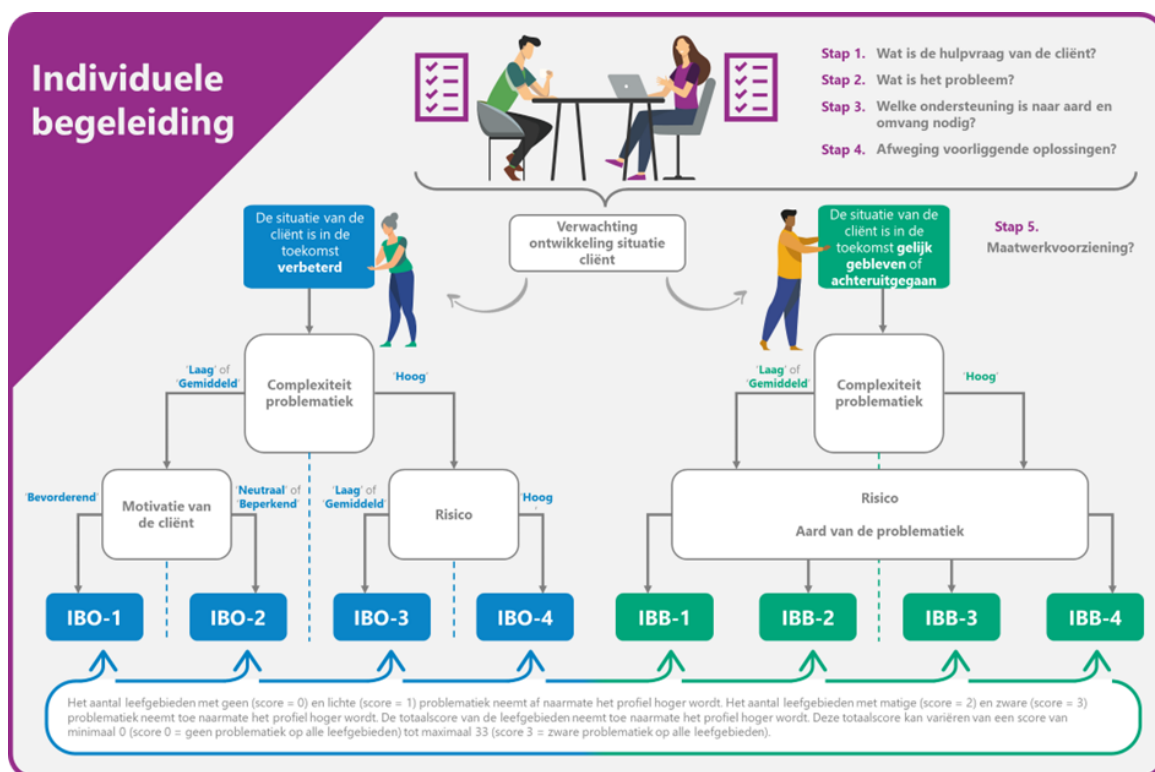
- De verwachte ontwikkeling van de cliënt: de situatie van de cliënt is in de toekomst stabiel of gaat achteruit.
- Lerend vermogen van de cliënt: het lerend vermogen van de cliënt is beperkend.

Op basis van data-onderzoek in het uitvoeringsveld hebben we nader inzicht gekregen welke leefgebieden en overige cliënt-kenmerken welke mate van invloed hebben op de keuze van een profiel. In figuur 2 hebben we dit zichtbaar gemaakt.

N.B.: het kiezen van het voor deze cliënt best passende profiel blijft een nadrukkelijke kwalitatieve component houden. Maar op basis van onderzoeksdata kunnen we wel aangeven wat de denkrichting is. En nogmaals: het gaat om het kiezen van het best passende profiel en dus niet om een 100% match met een profiel.

In figuur 2 is te zien dat:

1. *Er eerst volledig onderzoek wordt gedaan (stappen 1 – 2 – 3).*
2. *Vervolgens worden eigen kracht en voorliggende oplossingen onderzocht (stap 4).*
3. *Volgende vraag: 'Wat is de verwachting van de ontwikkeling in de situatie van de cliënt?'*
4. *Daarna is de mate van complexiteit van de problematiek sterk bepalend of je bij de lagere of hogere profielen uitkomt.*
5. *Bij IBO-1 en IBO-2 is daarna de motivatie van de cliënt heel bepalend. Bij IBO-3 en IBO-4 is vooral de mate van risico heel bepalend. Tot slot is het aantal leefgebieden en de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte daarop heel bepalend.*
6. *Bij de IBB-profielen zijn met name de aard van de problematiek en het risico bepalend. Wederom in combinatie met het aantal leefgebieden en de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte daarop van de cliënt.*

Figuur 2 Individuele begeleiding

De 'totaalscore' die in figuur 2 wordt benoemd = de optelling van de scores op alle leefgebieden. Zie de beschrijving van de profielen voor individuele begeleiding in bijlage 1 voor de bijbehorende getallen.

II. Profielen dagbesteding

We onderscheiden één indicatieprofiel voor dagbesteding met een ontwikkelingsgericht karakter en we onderscheiden twee indicatieprofielen voor dagbesteding met een behoudgericht karakter. Bij alle profielen kan begeleiding groep ingezet worden voor 1 tot en met 9 dagdelen per week. De ontwikkelgerichte dagbesteding wordt in het algemeen voor relatief kortere duur geïndiceerd (uitgangspunt in totaliteit maximaal 3 jaar). De behoudgerichte dagbesteding wordt in het algemeen voor lange duur geïndiceerd. Zie tabel 3 voor een samenvatting van de profielen. In bijlage 2 zijn de profielen uitgeschreven.

ONTWIKKELGERICHT

Dagbesteding Ontwikkelgericht 1 (DBO-1/2)

Matige ondersteuningsbehoefte/problematiek

Doel: Ontwikkelen van vaardigheden van de cliënt.

1 tot en met 9 dagdelen per week

BEHOUDGERICHT

Dagbesteding Behoudgericht 1 (DBB-1)

Matige ondersteuningsbehoefte/problematiek

Doel: Behouden van vaardigheden, ontlasting mantelzorg

1 tot en met 9 dagdelen per week

Dagbesteding Behoudgericht 2 (DBB-2)

Zware ondersteuningsbehoefte/problematiek

complex ziektebeeld en gedragsproblematiek kan aan de orde zijn

Doel: Behouden van vaardigheden, ontlasting mantelzorg

1 tot en met 9 dagdelen per week

Tabel 3. Indicatieprofielen dagbesteding

Als sprake is van een ontwikkelgericht profiel, komt het volgende kenmerk naar voren:

- De verwachte ontwikkeling van de cliënt: de situatie van de cliënt is in de toekomst verbeterd.

Als sprake is van een behoudgericht profiel, komt het volgende kenmerk naar voren:

- De verwachte ontwikkeling van de cliënt: de situatie van de cliënt is in de toekomst stabiel of gaat achteruit.

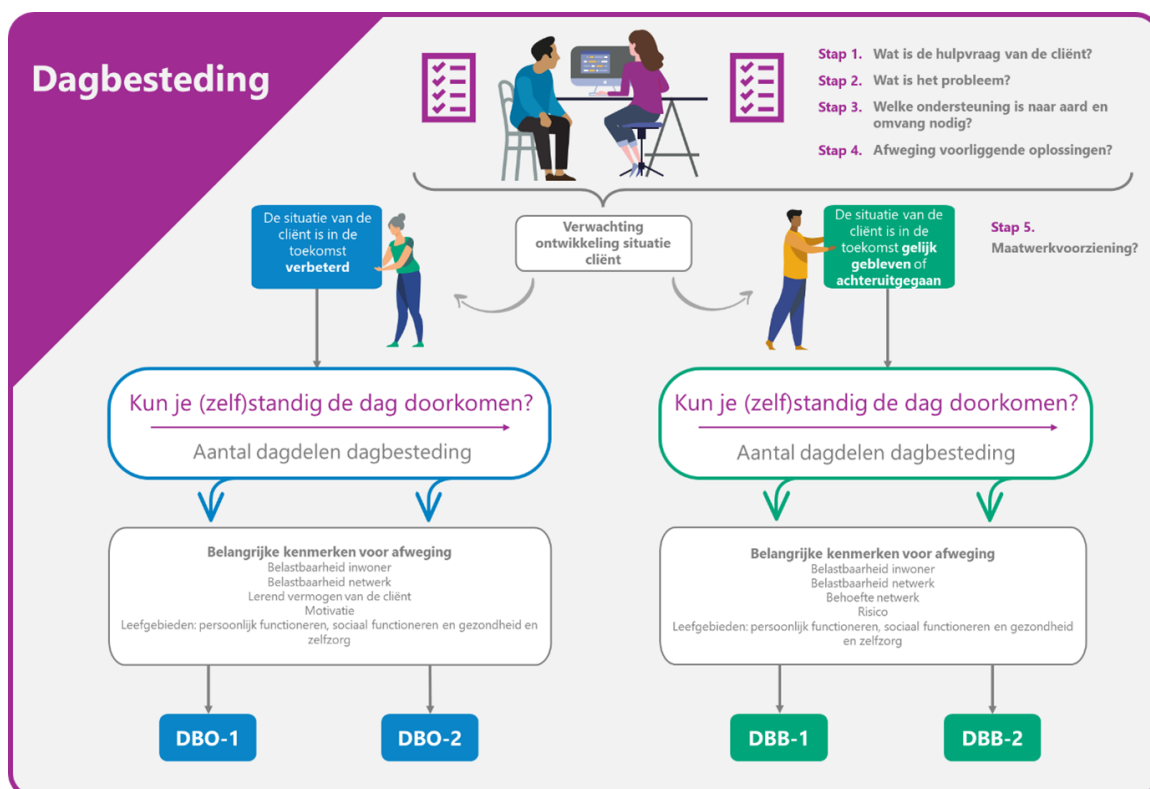
Een ander aspect dat bij de keuze voor een profiel voor dagbesteding heel bepalend is, is de hoofdvraag binnen de ondersteuningsbehoefte van de cliënt:

- Primaire vraag van de cliënt = zinvolle daginvulling
Voor een deel van de cliënten is de primaire vraag het bieden van een zinvolle daginvulling, ter vervanging van werk of studie. Waarbij de cliënt ook wordt gesteund en gestimuleerd bij het persoonlijk functioneren. Bijkomend kan sprake zijn van het ontlasten van mantelzorg/netwerk.
- Primaire vraag van de cliënt = ontlasten van mantelzorg/netwerk
Voor een deel van de cliënten is de primaire vraag gericht op het ontlasten van mantelzorgers of het netwerk. Zodat de cliënt samen of alleen zo lang mogelijk in een zelfstandige huisvestingssituatie kan verblijven.
Aan de cliënt zelf wordt een zinvolle daginvulling geboden en deze wordt gesteund en gestimuleerd bij het persoonlijk functioneren.

Het data-onderzoek in het uitvoeringsveld liet niet zien dat bepaalde leefgebieden of overige cliëntkenmerken een duidelijke statistisch te bepalen invloed hebben op de keuze van een dagbestedingsprofiel. De leefgebieden werk/school en vrije tijd zijn van belang voor de keuze óf inzet van dagbesteding zinvol is voor de cliënt. Op basis van aanvullend kwalitatief onderzoek werd duidelijk welke elementen belangrijk zijn in de keuze voor het aantal dagdelen dagbesteding. In figuur 3 hebben we dit zichtbaar gemaakt.

In figuur 3 is te zien dat:

1. *Er eerst volledig onderzoek wordt gedaan (stappen 1 – 2 – 3).*
2. *Vervolgens worden eigen kracht en voorliggende oplossingen onderzocht (stap 4).*
3. *Daarna is de vraag 'Wat is de verwachting van de ontwikkeling in de situatie van de cliënt? leidend voor de keuze tussen een ontwikkelgericht of behoudgericht profiel.*
4. *Vervolgens is de kernvraag in de keuze voor het aantal in te zetten dagdelen dagbesteding: 'Kun je zelf(standig) de dag doorkomen?'*
5. *Bij alle profielen zijn de belastbaarheid van de inwoner en de belastbaarheid van het netwerk sterk bepalend in de keuze voor het aantal dagdelen.*
6. *Bij DBO-1 en DBO-2 zijn daarbij het lerend vermogen en de motivatie van de cliënt mede bepalend voor de omvang.*
7. *Bij DBB-1 en DBB-2 zijn daarbij de behoefte van het netwerk en het risico mede bepalend voor de omvang.*
8. *Bij alle profielen is tot slot van belang om de situatie van de cliënt op het persoonlijk functioneren, het sociaal functioneren en gezondheid en zelfzorg mee te wegen in de invulling van en de omvang van de ondersteuning middels dagbesteding die de cliënt nodig heeft.*

Figuur 3 Afweging omvang dagbesteding

5.3 Stap 5c - Laatste afweging, vaststellen definitieve indicatie

Het in stap 5b gekozen profiel geeft richting aan de te stellen indicatie: 'dit is de aard en omvang van de indicatie die bij deze cliënt, gezien de ondersteuningsbehoefte en kenmerken van de cliënt, verwacht mag worden nodig te zijn'.

In stap 5c maakt de Wmo-consulent de definitieve afweging over de omvang en de duur van de te stellen indicatie. Zo wordt gekomen tot een indicatie op maat voor deze cliënt.

Omvang ondersteuningstijd bepalen

In het gekozen profiel (individuele begeleiding en/of dagbesteding) is de mogelijke omvang van de benodigde ondersteuning indicatief in een bandbreedte aangegeven.

Op basis van de specifieke situatie van de cliënt weegt de Wmo-consulent af of er meer of minder omvang van de ondersteuning nodig is dan gemiddeld in het profiel staat.

In eerste instantie gebeurt dit binnen de aangegeven bandbreedte. Maar dit kan daar ook buiten zijn, als dit de daadwerkelijk benodigde ondersteuning voor de cliënt is.

Cliënten kunnen zo nodig voor individuele begeleiding en dagbesteding tegelijk een indicatie krijgen. Bij het definitief afwegen, het finetunen van de omvang van de indicatie, maakt de Wmo-consulent gebruik van het totaalbeeld dat deze heeft van de cliënt en maakt een gemotiveerde inschatting of de cliënt, afgezet tegen de 'gemiddelde cliënt in het profiel', hoger of lager dan dit gemiddelde moet worden geïndiceerd.

Voor alle profielen kan het risico-aspect een doorslaggevende factor zijn voor de aard, omvang en duur van de ondersteuning. Als sprake is van een groot risico voor de cliënt of de omgeving, dan kan deze factor belangrijker zijn dan bijvoorbeeld leerbaarheid, motivatie of de draagkracht van het netwerk. Dan is afdoende ingrijpen belangrijker.

Bij individuele begeleiding gericht op het ontwikkelen van vaardigheden zijn vooral de leerbaarheid en motivatie van de cliënt leidend bij de beslissing of meer ondersteuning wordt geboden tijdens een kortere termijn. Of dat juist minder ondersteuning tegelijk wordt geboden, maar gedurende een langere termijn.

Bij individuele begeleiding gericht op het behouden van vaardigheden is vooral leidend wat minimaal nodig is om de situatie van de cliënt stabiel te houden.

Als de ondersteuningsvraag van de cliënt dagbesteding betreft die is gericht op het behoud van vaardigheden, speelt meestal de belastbaarheid van het netwerk een grote rol in het toekennen van het aantal dagdelen. Naast de belastbaarheid van de cliënt zelf. Soms moet een gebalanceerd evenwicht worden bereikt tussen deze twee.

Wanneer het gaat om ontwikkelgerichte dagbesteding dan is met name de belastbaarheid en het lerend vermogen van de cliënt zelf doorslaggevend. Is sprake van een positieve verwachting van het kunnen leren door of ontwikkelen van de cliënt, dan kan worden overwogen een groter aantal dagdelen in te zetten voor een kortere termijn. Als de leerbaarheid en belastbaarheid beperkt is, dan is een lagere omvang van de inzet gedurende een langere periode meer aangewezen.

Verder spelen bij alle profielen de ondersteuningsmogelijkheden van het netwerk van de cliënt een rol. Positief of negatief.

- Is er geen netwerk: dan heeft dit geen extra invloed op het indicatiebesluit.
- Heeft het netwerk enige of veel ondersteuningscapaciteit: dan is mogelijk minder inzet van ondersteuning nodig.
- Het netwerk kan ook de oorzaak zijn van extra problemen: in dat geval is mogelijk juist meer ondersteuning nodig.

Duur van de ondersteuning bepalen

De Wmo-consulent bepaalt op cliëntniveau de best passende duur⁸ van de indicatie.

Bij de duur van een indicatie is vooral de verwachting van de snelheid van ontwikkeling of situatie van de cliënt bepalend.

Als snelle ontwikkeling wordt verwacht, is sprake van ontwikkelgerichte ondersteuning en is een indicatie voor korte duur passend. Zodat controle of herijking van het indicatiebesluit kan plaatsvinden.

Als geen snelle ontwikkeling of situatie van de cliënt wordt verwacht of sprake is van langdurig behoudgerichte ondersteuning, is een indicatie voor lange duur passend.

Binnen de Peelgemeenten sluiten wij aan bij onderstaande indicatieve richtlijnen.

De Wmo consulent bepaalt op cliëntniveau de best passende duur van de indicatie.

- Resultaat op *korte termijn* haalbaar (einde ondersteuning/doorgeleiding voorliggend):
 - indicatieduur/ondersteuningsplan herzien over drie tot zes maanden
- Resultaat waarschijnlijk *snel* haalbaar:
 - indicatieduur/ondersteuningsplan herzien over zes maanden
- Resultaat vergt *langere inzet*:
 - indicatieduur/ondersteuningsplan herzien over één jaar
- Resultaat is gericht op het *behouden* van de huidige situatie (onderhoud):
 - indicatieduur/ondersteuningsplan herzien over twee jaar
- Levenslange* ondersteuning verwacht
 - indicatieduur evt. onbeperkt/ondersteuningsplan herzien over vijf jaar

Bijlage 1. Profielen individuele begeleiding

Afwegingen die gemaakt kunnen worden om te kiezen tussen ontwikkel- en behoudgerichte profielen bij individuele begeleiding:

Individuele Begeleiding Behoudgericht (IBB-profielen)

De verwachte ontwikkeling van de cliënt:

De situatie van de cliënt in de toekomst **blijft stabiel** of **gaat achteruit**.

Lerend vermogen van de cliënt:

Het lerend vermogen van de cliënt is **beperkend** of **neutraal/gemiddeld**.

Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht (IBO-profielen)

De verwachte ontwikkeling van de cliënt:

De situatie van de cliënt is in de toekomst **verbeterd**.

Lerend vermogen van de cliënt:

Het lerend vermogen van de cliënt is **neutraal/gemiddeld** of **bevooronderend**.

⁸) Op landelijk niveau wordt gewerkt aan nadere normering ten aanzien van het bepalen van de indicatieduur. Het leertraject Passend Beschikken (2024), onder andere uitgevoerd door de VNG, levert hier een bijdrage aan. Controle of herijking is vaak belastend voor cliënten omdat zij zich steeds opnieuw zorgen maken over het voortzetten van hun begeleiding.

	Individuele Begeleiding Behoudgericht 1 (IBB-1)	Individuele Begeleiding Behoudgericht 2 (IBB-2)	Individuele Begeleiding Behoudgericht 3 (IBB-3)	Individuele Begeleiding Behoudgericht 4 (IBB-4)
<u>Algemeen</u>	Deze cliëntgroep heeft lichte problematiek, op een beperkt aantal leefgebieden, weinig of geen verbetermogelijkheden. De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, onderhouden en behouden. De ondersteuning is meestal planbaar. De ondersteuning is meestal langdurig nodig.	Deze cliëntgroep heeft matige problematiek, op watmeer leefgebieden, weinig of geen verbetermogelijkheden. De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, onderhouden en behouden. De ondersteuning is meestal planbaar. De ondersteuning is meestal langdurig nodig.	Deze cliëntgroep heeft matige problematiek, op meer leefgebieden, weinig of geen verbetermogelijkheden. De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, onderhouden en behouden, waarbij ook overnamenodig kan zijn. De ondersteuning is meestal planbaar, maar moet op afstand , maar wel makkelijk beschikbaar zijn. De ondersteuning is meestal langdurig nodig.	Deze cliëntgroep heeft zware problematiek, op veel leefgebieden, weinig of geen verbetermogelijkheden. De cliënt heeft behoefte aan toezien, stimuleren behouden, vaak ook aan overname . De ondersteuning is vaak niet planbaar, moet (vrij) nabij beschikbaar zijn. Deze intensiteit van begeleiding in de thuis-situatie is in principe tijdelijk.
<u>Zelfinzicht</u>	Cliënt heeft zicht op eigen problematiek en herkent wanneer het nodig is hulp te vragen.	Cliënt heeft zicht op eigen problematiek, maar herkent niet altijd wanneer het nodig is hulp te vragen.	Cliënt heeft beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek en herkent vaak niet wanneer het nodig is hulp te vragen.	Cliënt heeft beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek en herkent nauwelijks en soms niet wanneer het nodig is hulp te vragen.
<u>Belastbaarheid</u>	Cliënt is belastbaar	Cliënt is wisselend tot beperkt belastbaar	Cliënt is beperkt belastbaar	Cliënt is beperkt belastbaar
<u>Complexiteit van de problematiek</u>	De complexiteit is laag of gemiddeld .	De complexiteit is laag of gemiddeld .	De complexiteit is hoog .	De complexiteit is hoog .
<u>Aard van de problematiek</u>	De problematiek is altijd aanwezig (stabiel).	De problematiek is altijd aanwezig (stabiel).	De problematiek is fluctuerend / erisacuteproblematiek .	De problematiek is fluctuerend / erisacuteproblematiek .
<u>Risico</u>	Het risico is laag of gemiddeld .	Het risico is laag of gemiddeld .	Het risico is hoog .	Het risico is hoog .
<u>Beoogde inzet</u>	De indicatie is maximaal één uur per week. Gemiddeldenormenkader maximaal 1 uur per week.	De indicatie is één t/m drie uur. Gemiddeldenormenkader : twee uur per week.	De indicatie is twee tot en met vijf uur. Gemiddeldenormenkader : vier uur per week.	De indicatie is 4 t/m 10 uur per week. Gemiddeldenormenkader : acht uur per week.
<u>Zwaarte van de problematiek</u>	Het aantal leefgebieden met geen (score = 0) en lichte (score = 1) problematiek neemt af naarmate het profiel hoger wordt. Het aantal leefgebieden met matige (score = 2) en zware (score = 3) problematiek neemt toe naarmate het profiel hoger wordt. De totaalscore van de leefgebieden neemt toe naarmate het profiel hoger wordt.			
	Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 2 (IBO-2)	Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 3 (IBO-3)	Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 4 (IBO-4)	
<u>Algemeen</u>	Deze cliëntgroep heeft matige problematiek, op watmeer leefgebieden, er is ruimte voor ontwikkeling. De cliënt heeft behoefte aan toezien, stimuleren en aanleren. De ondersteuning is meestal planbaar . De ondersteuning is voor een beperkte periode nodig.	Deze cliëntgroep heeft matige tot zware problematiek, op meer leefgebieden, er is ruimte voor ontwikkeling. De cliënt heeft behoefte aan toezien, stimuleren en aanleren, soms ook aan overname . De ondersteuning is vaak planbaar . De ondersteuning is voor een beperkte periode nodig.	Deze cliëntgroep heeft zware problematiek, op veel leefgebieden , er is ruimte voor ontwikkeling, zij het met intensieve begeleiding . De cliënt heeft behoefte aan toezien, stimuleren en aanleren, en vaak ook aan overname . De ondersteuning is vaak niet planbaar . Als de ondersteuning met deze intensiteit niet in een beperkte periode kan worden afgebouwd , dan kan een oplossing buiten de thuissituatie nodig zijn.	
<u>Zelfinzicht</u>	Cliënt heeft zicht op eigen problematiek maar herkent niet altijd wanneer het nodig is hulp te vragen.	Cliënt heeft beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek en herkent vaak niet wanneer het nodig is hulp te vragen.	Cliënt heeft beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek en herkent nauwelijks en soms niet wanneer het nodig is hulp te vragen.	
<u>Belastbaarheid</u>	Cliënt is wisselend tot beperkt belastbaar.	Cliënt is beperkt belastbaar.	Cliënt is voldoende belastbaar om intensieve begeleiding aan te kunnen.	
<u>Complexiteit van de problematiek</u>	De complexiteit is laag of gemiddeld .	De complexiteit is hoog .	De complexiteit is hoog .	

<u>Motivatie</u>	De motivatie van de cliënt is neutraal/gemiddeld .	De motivatie van de cliënt is neutraal/gemiddeld .	De motivatie van de cliënt is neutraal/gemiddeld .
<u>Risico</u>	Het risico is gemiddeld .	Het risico is gemiddeld .	Het risico is hoog .
<u>Beoogde inzet</u>	De indicatie is één t/m drie uur . Gemiddelde normenkader: twee uur per week	De indicatie is 2 t/m 5 uur . Gemiddelde normenkader: vier uur per week	De indicatie is 4 t/m 10 uur . Gemiddelde normenkader: acht uur per week
<u>Zwaarte van de problematiek</u>	Het aantal leefgebieden met geen (score = 0) en lichte (score = 1) problematiek neemt af naarmate het profiel hoger wordt. Het aantal leefgebieden met matige (score = 2) en zware (score = 3) problematiek neemt toe naarmate het profiel hoger wordt. De totaalscore van de leefgebieden neemt toe naarmate het profiel hoger wordt (kan van 0 tot maximaal 33 variëren).		

Cliëntkenmerken	Individuele Begeleiding Behoudgericht 1 (Lichte problematiek) Lichte problematiek, weinig mogelijkheden tot verbetering, primair behoudgericht De cliënt heeft lichte problematiek, waarbij ondersteuning nodig is op één of enkele leefgebieden. Er is sprake van weinig mogelijkheden tot verbetering. • Zelfinzicht: cliënt heeft inzicht in eigen problematiek en herkent meestal wanneer het nodig is om hulp te vragen. • Motivatie: cliënt is gemotiveerd en staat open voor hulpverlening. • Belastbaarheid: de cliënt is belastbaar. • Leren vermogen: cliënt heeft een beperkt lerend vermogen. Hierdoor is het niet mogelijk om de stap naar volledige zelfstandigheid of zelfstandigheid met ondersteuning vanuit voorliggende voorzieningen te zetten. Er is sprake van langdurig te tekortschietende zelfregie. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> is stabiel van aard.
Kenmerken product	De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, onderhouden en behouden. Aandachtspunten product: • Doel is met enige ondersteuning toezien, onderhouden en behouden van vaardigheden om zelfstandig te kunnen leven. • Er is sprake van een lichte tot matige complexiteit van de ondersteuning. • Er is geen sprake van een risico voor de veiligheid van de cliënt en/of de omgeving. • De ondersteuning is meestal planbaar. • Met deze extensieve begeleiding blijven de problemen van de cliënt onder controle en kan deze zijn leven verder bijna zelfstandig leven. • Hiervoor heeft de zorgaanbieder ook een signalerende functie. • 'Vinger aan de pols' • Het te verwachten rendement van de begeleiding is dat de situatie van de cliënt gelijk blijft en eventueel geleidelijk achteruitgaat. • Begeleiding kan gedurende langere tijd incidenteel of periodiek worden aangeboden.
Beoogde inzet	De cliënt krijgt x uur begeleiding per maand met als uitgangspunt dat de omvang van begeleiding niet structureel boven 1 uur per week uitkomt.

Cliëntkenmerken	Individuele Begeleiding Behoudgericht 2 (IBB-2) Matige problematiek, weinig mogelijkheden tot verbetering, primair behoudgericht De cliënt heeft matigeproblematiek, waarbij ondersteuning nodig is op meerdere leefgebieden. De verwachting is dat er weinig of geen ontwikkeling in de situatie van de cliënt kan worden bereikt. • Zelfinzicht: cliënt heeft inzicht in eigen problematiek, maar herkent niet altijd wanneer het nodig is om hulp te vragen. • Motivatie: cliënt is beperkt gemotiveerd en heeft problemen bij het initiëren van taken. Cliënt staat open voor hulpverlening en is afspraaktrouw met een redelijke mate van zelfstandigheid. • Belastbaarheid: de cliënt is wisselend tot beperkt belastbaar. • Leren vermogen: cliënt heeft een beperkt lerend vermogen. Het lukt niet of heel langzaam om te ontwikkelen naar een hogere mate van zelfstandigheid. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> is stabiel, fluctuerend of eventueel acuut van aard.
Kenmerken product	De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, onderhouden en behouden. • Doel van de begeleiding is het stabiel houden van de situatie van de cliënt, samen oppakken van zaken en observeren en signaleren om escalatie van problemen te voorkomen. Hierbij is het ook van belang om tijdig op te schalen. • Er is sprake van een matige complexiteit van de ondersteuning. • De zorgaanbieder heeft een regiefunctie en aansluiting met het voorliggend veld.

	• Er is sprake van een laag tot gemiddeld risico voor de veiligheid van de cliënt en/of de omgeving. Cliënt heeft een klein netwerk of netwerk is niet steunend. • De ondersteuning is meestal planbaar, omdat de situatie van de cliënt voorspelbaar is. • De verwachting ten aanzien van de ontwikkeling van de situatie van de cliënt is dat deze gelijk blijft en eventueel achteruitgaat. • Het te verwachten rendement van de begeleiding is dat de stabiliteit van de cliënt behouden blijft.
Beoogde inzet	De beoogde inzet ligt tussen de 1 tot en met 3 uur begeleiding per week.
Clïëntkenmerken	Individuele Begeleiding Behoudgericht 3 (IBB-3) Matige tot zware problematiek, weinig mogelijkheden tot verbetering, primair behoudgericht De cliënt heeft matige tot zware problematiek, waarbij ondersteuning nodig is op veel leefgebieden. De verwachting is dat er weinig of geen ontwikkeling in de situatie van de cliënt kan worden bereikt. • <i>Zelfinzicht:</i> cliënt heeft beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek, en herkent vaak niet wanneer het nodig is om hulp te vragen. • <i>Motivatie:</i> cliënt is beperkt gemotiveerd en heeft problemen bij het initiëren van complexe en soms ook eenvoudige taken. Cliënt staat niet al tijden voor hulpverlening. • <i>Belastbaarheid:</i> de cliënt is wisselend tot beperkt belastbaar. • <i>Leren vermogen:</i> cliënt heeft een beperkt tot zeer beperkt lerend vermogen. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> is stabiel, fluctuerend of eventueel acuut van aard zoals bij life events. • Er kan sprake zijn van bijkomende problematiek met risico voor ernstige ontregeling, zoals crimineel gedrag, verslaving, verwaarlozing, wat kan leiden tot ontregeling in de dagelijkse praktijk. • Er is sprake van een complex ziektebeeld. De cliënt kan zorg mijndend zijn, wispelturig in gedrag en overlast gevend zijn.
Kenmerken product	De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, stimuleren en behouden, waarbij ook overname nodig kan zijn. Aandachtspunten product: • Doel van de begeleiding is primair en langdurig gericht op het stabiliseren van de situatie van de cliënt. Het lukt niet of heel langzaam om te ontwikkelen naar een hogere mate van zelfstandigheid. • Er is sprake van een matig tot zware complexiteit van de ondersteuning. • De zorgaanbieder heeft een regiefunctie en aansluiting met het voorliggend veld. • Er is sprake van een gemiddeld tot eventueel hoog risico voor veiligheid van de cliënt en/of de omgeving. • De ondersteuning is meestal planbaar maar begeleiding moet op afstand beschikbaar zijn. • Het te verwachten rendement van de begeleiding is er sprake kan zijn van enige vooruitgang bij de cliënt, maar deze kan ook achteruitgaan. • Afweging van Wlz GGZ dient bij deze cliëntgroep gemaakt te worden.
Beoogde inzet	De beoogde inzet ligt tussen de 2 tot en met 5 uur begeleiding per week.
Clïëntkenmerken	Individuele Begeleiding Behoudgericht 4 (IBB-4) Zware problematiek, weinig mogelijkheden tot verbetering, primair behoudgericht De cliënt heeft zware problematiek op vrijwel alle leefgebieden. De verwachting is dat er weinig of geen ontwikkeling in de situatie van de cliënt kan worden bereikt. • <i>Zelfinzicht:</i> cliënt heeft beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek, en herkent vaak niet wanneer het nodig is om hulp te vragen. Cliënt is niet in staat om zijn hulpvraag uit te stellen tot het volgende begeleidingsmoment. • <i>Motivatie:</i> cliënt is beperkt gemotiveerd en heeft problemen bij het initiëren van complexe en soms ook eenvoudige taken. Cliënt staat niet altijd open voor hulpverlening. • <i>Belastbaarheid:</i> de cliënt is beperkt belastbaar. • <i>Leren vermogen:</i> cliënt heeft een beperkt tot zeer beperkt lerend vermogen. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> is stabiel, fluctuerend of acuut van aard. • Er is sprake van een complex ziektebeeld. De cliënt kan zorg mijndend zijn, wispelturig in gedrag en overlast gevend zijn. • Er kan sprake zijn van bijkomende problematiek met risico voor ernstige ontregeling, zoals crimineel gedrag, verslaving, verwaarlozing, wat kan leiden tot ontregeling in de dagelijkse praktijk.

Kenmerken product

De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op **toezien, stimuleren en behouden, waarbij ook overname nodig kan zijn**.

Aandachtspunten product:

- Doel van de begeleiding is primair en langdurig gericht op het stabiliseren van de situatie van de cliënt en aansluiting blijven vinden met hulpverlening.
- Er is sprake van een **zware** complexiteit van de ondersteuning.
- Er is sprake van een gemiddeld tot hoog risico voor veiligheid van de cliënt en/of de omgeving. Het netwerk kan zowel beperkend als bevorderend zijn voor het functioneren van cliënt.
- De zorgaanbieder heeft een **regiefunctie** en aansluiting met het voorliggend veld.
- De ondersteuning is vaak **onplanbaar**, omdat de situatie van de cliënt onvoorspelbaar is en de cliënt de zorgvraag niet uit kan stellen. Ondersteuning moet op afstand beschikbaar zijn.
- Als onplanbare ondersteuning structureel nodig is in weekend/niet kantoor tijden er een noodzaak is tot 24-uurs oproepbaarheid/nabijheid, is er mogelijk sprake van Beschermd thuis of Beschermd wonen.
- De cliëntgroep ligt dicht tegen de cliëntgroep van Beschermd wonen aan. Dit profiel is passend om te voorkomen dat mensen in Beschermd wonen stromen of ter voorkoming van instroom.
- Het te verwachten rendement van de begeleiding is dat deze primair gericht is op het stabiliseren van de situatie, eventueel met een kleine ontwikkelcomponent.
- Als het niet lukt om de situatie van de cliënt stabiel te houden, dan is voor deze cliënten meestal begeleid wonen aangewezen. Afweging van Wlz GGZ dient bij deze cliëntgroep gemaakt te worden.

Beoogde inzet

De beoogde inzet ligt tussen de 4 tot en met 10 uur begeleiding per week.

Cliëntkenmerken

Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 2 (IBO-2)

Matige problematiek, primair ontwikkelgericht

De cliënt heeft **matige problematiek**, waarbij er **ontwikkelgerichte** ondersteuning nodig is op enkele leefgebieden. De verwachting is dat er op **korte(re) termijn** ontwikkeling in de situatie kan plaatsvinden.

- *Zelfinzicht:* cliënt **heeft inzicht** in eigen problematiek, maar herkent niet altijd wanneer het nodig is hulp te vragen.
- *Motivatie:* cliënt is **gemotiveerd**, maar heeft problemen bij het initiëren van complexe taken. Cliënt staat **open voor hulpverlening** en wil werken naar een oplossing.
- *Belastbaarheid:* de cliënt is **wisselend tot beperkt** belastbaar.
- *Leren vermogen:* cliënt heeft een lerend vermogen, maar heeft veel **herhaling nodig**.
- Eventuele **onderliggende problematiek** is stabiel van aard maar kan ook fluctuerend van aard zijn.
- Er is sprake van een meer **complex ziektebeeld** en/of de problematiek wordt veroorzaakt door een **life-event**.

Kenmerken product

De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op **toezien, stimuleren en aanleren**.

Aandachtspunten product:

- Doel van begeleiding is gericht op **ontwikkeling** naar een situatie waarin cliënt minder begeleiding nodig heeft of zelfs naar zelfstandigheid waarbij geen Wmo-begeleiding meer nodig is.
- Er is sprake van een **lichte tot matige** complexiteit van de ondersteuning.
- De zorgaanbieder heeft een **regiefunctie** en aansluiting met het voorliggend veld.
- Er is sprake van een **laag risico voor de veiligheid** van cliënt en/of omgeving.
- De ondersteuning is **meestal planbaar**, omdat de situatie van de cliënt voorspelbaar is en de cliënt zelf zijn hulpvraag kan formuleren en deze uit kan stellen.
- Het te verwachten rendement van de begeleiding is behaald wanneer blijvende verbetering in gedrag en functioneren bij een cliënt is gerealiseerd.
- Vaak is voor een beperkte periode ondersteuning nodig om de problematiek te verminderen.

Beoogde inzet

De beoogde inzet ligt tussen de 1 tot en met 3 uur begeleiding per week.

Cliëntkenmerken

Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 3 (IBO-3)

Matige tot zware problematiek, primair ontwikkelgericht

De cliënt heeft **matige tot zware problematiek**, waarbij er **ontwikkelgerichte** ondersteuning nodig is op veel leefgebieden. De verwachting is dat met **intensieve** begeleiding op **korte(re) termijn** ontwikkeling in de situatie kan plaatsvinden.

	• <i>Zelfinzicht</i>: cliënt heeft beperkt tot geen inzicht in eigen problematiek en herkent niet wanneer het nodig is om hulp te vragen. • <i>Motivatie</i>: cliënt is gemotiveerd, maar heeft problemen bij het initiëren van complexe en soms ook eenvoudige taken. Cliënt staat openvoorhulpverlening en wil werken naar een oplossing. • <i>Belastbaarheid</i>: de cliënt is beperkt belastbaar. • <i>Leren vermogen</i>: cliënt heeft een (beperkt) lerend vermogen en heeft veel herhaling nodig. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> is stabiel, fluctuerend of acuut van aard. • Er is sprake van een meer complex ziektebeeld met een risicovoorems-geontregeling, zoals crimineel gedrag, verslaving, verwaarlozing, wat kan leiden tot ontregeling in de dagelijkse praktijk.
Kenmerken product	De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, stimuleren en aanle- ren, waarbij ook overname nodig kan zijn. Aandachtspunten product: • Doel van begeleiding is gericht op ontwikkeling naar een situatie waarin cliënt zelf instructies in de praktijk kan brengen waardoor stabiliteit ont- staat, minder begeleiding nodig heeft en mogelijk zelfs naar zelfstandig- heid. Hierbij is intensieve herhaling nodig. • Er is sprake van een matigetotzware complexiteit van de ondersteuning. • De zorgaanbieder heeft een regiefunctie en aansluiting met het voorlig- gend veld. • Er is sprake van een gemiddeld tot eventueel hoog risico voor de veilig- heid van de cliënt en/of • De ondersteuning is meestalplanbaar. • Hierbij is het van belang dat de zorgaanbieder ook tijdig bij zichzelf kan signaleren dat dit rendement niet te behalen is en de cliënt tijdig inleidt tot een andere vorm van zorg.
Beoogde inzet	De beoogde inzet ligt tussen de 2 tot en met 5 uur begeleiding per week.
Cliëntkenmerken	Individuele Begeleiding Ontwikkelgericht 4 (IBO-4) Zware problematiek, kortdurende inzet, primair ontwikkelgericht De cliënt heeft zware problematiek op vrijwel alle leefgebieden, waarbij er sprake is van een hoog risico voor zichzelf of voor de omgeving. De verwachting is dat met intensieve begeleiding op korte(re) termijn ontwikkeling in de situatie kan worden bereikt. • <i>Zelfinzicht</i>: cliënt heeft beperkt inzicht in eigen problematiek en herkent vaak niet wanneer het nodig is om hulp te vragen. • <i>Motivatie</i>: cliënt is gemotiveerd, maar heeft problemen bij het initiëren van complexe en eenvoudige taken. Cliënt staat open voor hulpverlening. • <i>Belastbaarheid</i>: de cliënt is voldoende belastbaar om intensieve begelei- ding aan te kunnen. • <i>Leren vermogen</i>: cliënt heeft een beperkt lerend vermogen en heeft veel herhaling nodig. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> is fluctuerend of acuut van aard. Er is sprake van een meer complex ziektebeeld waarbij er acute problematiek is ontstaan. Er is een verhoogd risico op ernstige ontregeling, zoals crimineel ge- drag, verslaving, verwaarlozing, wat kan leiden tot ontregeling in de dagelijkse praktijk.
Kenmerken product	De cliënt heeft behoefte aan begeleiding gericht op toezien, stimuleren en aanle- ren, waarbij ook overname nodig kan zijn. Aandachtspunten product: • Doel van de begeleiding is gericht op ontwikkeling naar een situatie waarin cliënt minder begeleiding nodig heeft en acute problematiek en het hoge risico verminderen. Als dit rendement niet wordt gehaald, dan wordt afgeschaald en naar een meer behoud-gerichte doelstelling over- gegaan. Hierbij is het van belang dat de zorgaanbieder ook tijdig bij zichzelf kan signaleren dat dit rendement niet te behalen is en dat de cliënt tijdig inleidt tot een andere zorg van zorg (afschalen/beschermd wonen). • Er is sprake van een zware complexiteit van de ondersteuning. • De zorgaanbieder heeft een regiefunctie en aansluiting met het voorlig- gend veld. • Er is sprake van een hoog risico voor de veiligheid van de cliënt en/of de omgeving. • De ondersteuning kent naast planbare momenten ook vaak onplanbare momenten, omdat de situatie van de cliënt onvoorspelbaar is en de cliënt de zorgvraag niet of beperkt uit kan stellen. • Als onplanbare ondersteuning structureel nodig is in weekend/niet kan- toortijden en er een noodzaak is tot 24-uurs oproepbaarheid/nabijheid, is er mogelijk sprake van Beschermd thuis of Beschermd wonen. • De cliëntgroep ligt dicht tegen de cliëntgroep van Beschermd wonen aan. Dit profiel is passend om instroom van mensen in Beschermd wonen te

voorkomen. Dit profiel kan ook aan de orde zijn bij uitstroom uit Beschermde wonen.

Er is sprake van **dagelijks of bijna dagelijks contact**, eventueel ook met meerdere contactmomenten per dag.

De beoogde inzet ligt tussen de 4 tot en met 10 uur begeleiding per week.

Beoogde inzet

Bijlage 2. Profielen dagbesteding

Afwegingen die gemaakt kunnen worden om te kiezen tussen ontwikkel- en behoudgerichte profielen bij dagbesteding:

Dagbesteding Behoudgericht (DBB-profielen)

De verwachte ontwikkeling van de cliënt:
De situatie van de cliënt is in de toekomst **blijft stabiel of gaat achteruit**.

Lerend vermogen van de cliënt:
Het lerend vermogen van de cliënt is **beperkend**.

Dagbesteding Ontwikkelgericht (DBO-profielen)

De verwachte ontwikkeling van de cliënt:
De situatie van de cliënt is in de toekomst **verbeterd**.

Lerend vermogen van de cliënt:
Het lerend vermogen van de cliënt is **neutraal/gemiddeld of bevorderend**.

Cliëntkenmerken

Dagbesteding Behoudgericht 1 (Matige problematiek)

Doel: behouden van vaardigheden, ontlasting mantelzorg

De cliënt heeft behoefte aan een dagbesteding, waarbij behoud van vaardigheden en/of de ontlasting van de mantelzorger centraal staan. De verwachting is dat er geen ontwikkeling in de situatie van de cliënt kan worden bereikt. De situatie zal naar verwachting geleidelijk achteruitgaan of zal langere tijd stabiel blijven.

- *Zelfinzicht:* cliënt heeft **beperkt** inzicht in eigen problematiek en herkent vaak niet wanneer het nodig is om hulp te vragen.
- *Motivatie:* cliënt is **beperkt of gemiddeld** gemotiveerd.
- *Belastbaarheid:* de cliënt is **beperkt** belastbaar.
- *Leren vermogen:* cliënt heeft een **beperkt** lerend vermogen.
- Eventuele *onderliggende problematiek* kan stabiel en eventueel fluctuerend zijn.

Kenmerken product

De cliënt heeft behoefte aan structuur biedende begeleiding, gericht op toezien en stimuleren. De ondersteuning gebeurt door medewerkers met "de handen op de rug" en de cliënt heeft behoefte aan een zinvolle dag invulling.

Aandachtspunten product:

- Het doel van de ondersteuning is de woonsituatie van de cliënt in stand te houden, waardoor mantelzorg en het steunsysteem van de cliënt wordt ontlast. Hierbij is het van belang dat mantelzorgers betrokken worden bij de zorg.
- Er is sprake van een **lichte tot matige complexiteit** van de ondersteuning.
- Er kan sprake zijn van risico voor veiligheid van de cliënt en/of de omgeving.
- Bij de groepsbegeleiding worden de cliënten lichamelijk en geestelijk gestimuleerd, met als doel de vaardigheden van de cliënt te behouden.
- Er wordt rekening gehouden met het aanleren van nodige vaardigheden (aan cliënt en eventuele mantelzorgers) die zowel de cliënt als mantelzorger in staat stellen om ook in de thuissituatie beter te functioneren.
- Als deelnemers hulp nodig hebben bij persoonlijke verzorging, wordt dit op de dagbestedingslocatie geboden.

Beoogde inzet

De beoogde inzet kan liggen tussen 1 tot en met 9 dagdelen groepsbegeleiding per week.

Cliëntkenmerken

Dagbesteding Behoudgericht 2 (Zware problematiek)

Doel: behouden van vaardigheden, ontlasting mantelzorg

De cliënt heeft behoefte aan een dagbesteding, waarbij behoud van vaardigheden en/of de ontlasting van de mantelzorger centraal staan. De verwachting is dat er geen ontwikkeling in de situatie van de cliënt kan worden bereikt. De situatie zal naar verwachting geleidelijk achteruitgaan of zal langere tijd stabiel blijven.

- *Zelfinzicht:* cliënt heeft **geen tot beperkt** inzicht in eigen problematiek en herkent meestal niet wanneer het nodig is om hulp te vragen. Cliënt is **onvoldoende** in staat om zijn hulpvraag te formuleren, waardoor er een **risico** kan ontstaan voor zichzelf of zijn omgeving.
- *Motivatie:* cliënt is **beperkt** gemotiveerd en heeft problemen bij het **initieren van complexe** en soms ook eenvoudige taken.

	• <i>Belastbaarheid</i>: de cliënt is beperkt belastbaar. • <i>Leren vermogen</i>: cliënt heeft een beperkt tot zeer beperkt lerend vermogen. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> kan stabiel, fluctuerend of acuut van aard zijn. Er is sprake van een meer complex ziektebeeld. Gedragproblematiek kan aan de orde zijn wat betekent dat cliënt veel individuele aandacht nodig heeft in bijzondere setting of groepssamenstelling.
Kenmerken product	De cliënt heeft behoefte aan structuur biedende begeleiding, gericht op toezien en stimuleren. De ondersteuning gebeurt door medewerkers met “de handen op de rug” en de cliënt heeft behoefte aan een zinvolle dag invulling. Aandachtspunten product: • Doel van de ondersteuning is de woonsituatie van de cliënt in stand te houden, waardoor mantelzorg en het steunsysteem van de cliënt wordt ontlast. • Er is sprake van zware complexiteit van de ondersteuning. • Er kan sprake zijn van risico voor veiligheid van de cliënt en/of de omgeving. • Bij de groepsbegeleiding worden de cliënten lichamelijk en geestelijk gestimuleerd, met als doel vaardigheden van de cliënt te behouden. • De ondersteuning binnen de groepsbegeleiding is groepsgericht, maar er wordt rekening gehouden met de ondersteuning die individuele cliënt nodig heeft. • Als deelnemers hulp nodig hebben bij persoonlijke verzorging, wordt dit op de dagbestedingslocatie geboden.
Beoogde inzet	De beoogde inzet kan liggen tussen 1 tot en met 9 dagdelen groepsbegeleiding per week.
Clïëntkenmerken	Dagbesteding Ontwikkelgericht 1 (Matige problematiek) Doel: ontwikkelen van vaardigheden van de cliënt De cliënt heeft behoefte aan een ontwikkelgerichte dagbesteding, waarbij doorgroei naar een hoger niveau van functioneren centraal staan. De verwachting is dat de situatie van de cliënt zich kan verbeteren en dat doorgroei mogelijk is naar een vorm van reactivering of vrijwilligerswerk. • <i>Zelfinzicht</i>: cliënt heeft inzicht in eigen problematiek en herkent meestal wanneer het nodig is om hulp te vragen. • <i>Motivatie</i>: cliënt is gemotiveerd en staat open voor hulpverlening. • <i>Belastbaarheid</i>: de cliënt is gemiddeld tot goed belastbaar. • <i>Leren vermogen</i>: cliënt heeft een lerend vermogen. • Eventuele <i>onderliggende problematiek</i> is meestal stabiel van aard, maar kan eventueel fluctuerend zijn.
Kenmerken product	De cliënt heeft behoefte aan ontwikkelgerichte begeleiding, gericht op toezien, stimuleren en aanleren. Er is vaak een arbeidsmatig karakter van de dagbesteding. Actiepunten product: • <i>Doel is het ontwikkelen van vaardigheden van de cliënt, gericht op doorgroei naar een hoger niveau van functioneren zoals uitstroom naar (vrijwilligers) werk.</i> • <i>Er is sprake van een lichte tot matige complexiteit van de ondersteuning.</i> • <i>De zorgaanbieder moet de regie voeren en er moet afstemming zijn tussen de verschillende instanties en indien van toepassing de individuele begeleiding van cliënten.</i> Aandachtspunten product: • <i>Doel is het ontwikkelen van vaardigheden van de cliënt, gericht op doorgroei naar een hoger niveau van functioneren zoals uitstroom naar (vrijwilligers) werk.</i> • <i>Er is sprake van een lichte tot matige complexiteit van de ondersteuning.</i> • <i>De zorgaanbieder moet de regie voeren en er moet afstemming zijn tussen de verschillende instanties en indien van toepassing de individuele begeleiding van cliënten.</i> • <i>Er is geen sprake van risico voor de veiligheid van cliënt en/of de omgeving.</i> • <i>Er wordt ook aandacht besteed aan de balans en draagkracht van de cliënt. Dit heeft toegevoegde waarde voor het voorkomen van hospitalisering dan wel overbelasting van de cliënt.</i> • <i>Binnen de ontwikkelgerichte groepsbegeleiding wordt geen therapie gegeven, er is dan ook geen sprake van behandeling binnen de groepsbegeleiding.</i> • <i>De cliënt heeft behoefte aan positieve ervaringen en zo mogelijk afwisseling. Bij elke cliënt worden individuele doelen opgesteld en besproken hoe de resultaten behaald gaan worden.</i>

- Voor deze cliënten is een groepsdynamiek van belang om resultaten te behalen.

Beoogde inzet

De beoogde inzet kan liggen tussen de 1 tot en met 9 dagdelen groepsbegeleiding per week. Dit product wordt gezien het perspectief op ontwikkeling en zelfstandigheid ingezet voor een beperkte duur met een uitgangspunt van **maximaal 3 jaar**.

Bijlage 3. Aandachtspunten per leefgebied

De navolgende tabellen kunnen als **hulpmiddel** dienen bij het concreet in kaart brengen van de specifieke problemen van de cliënt per leefgebied, zowel tijdens het huisbezoek als bij het uitwerken van het verslag. Bijlage 4 bevat een inhoudelijke beschrijving van de verschillende niveaus van problematiek die hierbij kunnen worden gebruikt.

Let op: deze tabellen zijn geen afvinklijsten, neem alleen de onderwerpen mee die voor het onderzoek relevant en nodig zijn.

LICHAMELIJKE GEZONDHEID EN ZELFZORG

Problematiek

	geen	licht	matig	zwaar
Eten (verantwoord eetpatroon, kan eten tot zich nemen)				
Wassen (verzorgd uiterlijk, geur)				
Aankleden (schone kleding)				
Slapen (in- doorslapen, wakker worden, dag-nachtritme)				
Voldoende beweging/sport				
Voorkomen van ziekten				
Beheer medicatie				
Afspraken zorgprofessionals (huisarts, specialist, begeleider)				
Seksuele gezondheid (inclusief veilig vrijen)				

PSYCHISCHE GEZONDHEID (PERSOONLIJK FUNCTIONEREN)

Problematiek

	geen	licht	matig	zwaar
Zelfbeeld				
Zelfinzicht (o.a. inschatten gevaar voor zichzelf)				
Omgaan met veranderingen				
Begrijpen consequenties (korte/longe termijn)				
Keuzes maken/besluiten nemen				
Grenzen aangeven (eigen)				
Hulpvraag formuleren				
Impulsiviteit (sociale regels, geen risico zien)				
Emotieregulatie (overspoelen, uitbarsten, driftbuien)				
Angsten (inclusief spanning, zenuwen, nerveus, bang)				
Stemmingsproblemen (somber, wisselingen, uitbundig)				
Teruggetrokken/eenzaam/verdrietig				
Agressie verbaal/fysiek (dreigen, vloeken, vechten)				
Zelfbeschadigend gedrag/suicide				
Dwanghandelingen (herhaling van gedragingen)				
Executieve functies (plannen, initiëren van taken, overzicht)				

VERSLAVING

Problematiek

	geen	licht	matig	zwaar
Roken				
Alcohol				
Drugs (softdrug, hard-drugs of anabolen)				
Gamen				
Telefoon/social media				
Seks/porno				
Gokken				

JUSTITIE	Problematiek				
	geen	licht	matig	zwaar	
Stelen/vandalisme					
Geweld					
Heling/oplichting					
Taakstraf					
Boetes					
SOCIALE CONTACTEN (SOCIAAL FUNCTIONEREN)	Problematiek				
	geen	licht	matig	zwaar	
Beïnvloedbaar					
Inleven in de ander					
Grenzen aangeven (o.a., gevaar voor de ander)					
Afspraken nakomen					
Functioneren binnen gezin/familie					
Duidelijkheid omtrent wel/geen contact met familie					
Vrienden maken					
Vriendschappen behouden					
Contact met personen die schadelijk zijn					
Verkering/relatie					
Vangnet					
Overlast					
Groepsgeschiktheid					
DAGBESTEDING SCHOOL/WERK	Problematiek				
	geen	licht	matig	zwaar	
Evenwichtig dag- en nachtritme					
Structuur					
Aansturing (zelfstandigheid, zelfactivering)					
Zinnvolle invulling					
School/werk passend bij interesse					
Maken van keuzes voor de toekomst/toekomstperspectief					
Aanwezigheid					
Op tijd komen					
Accepteren autoriteit					
Taalbeheersing					
VRIJE TIJD	Problematiek				
	geen	licht	matig	zwaar	
Zelfstandigheid/structuur/invulling					
Interesses/hobby's					
Sport					
HUISHOUDEN (REGIE BIJ HET HUISHOUDEN)	Problematiek				
	geen	licht	matig	zwaar	
Schoonmaken van de woning, wasverzorging, boodschappen en bereiden maaltijden					
HUISVESTING (WONEN)	Problematiek				
	geen	licht	matig	zwaar	
Onderhoud woning/tuin					

Overlast (o.a. geluid,
stank, spullen)
Veiligheid
Zelfstandigheid
Contact met eigenaar van
de woning

VERPLAATSEN EN VER- VOER

Problematiek

geen

licht

matig

zwaar

Deelnemen aan het ver-
keer
Gebruikmaken eigen ver-
voermiddel (o.a. fiets, au-
to)
Route bepalen
Gebruikmaken van open-
baar vervoer

FINANCIËLE SITUATIE (FINANCIËN/ADMINISTRATIE)

Problematiek

geen

licht

matig

zwaar

Omgaan met betaal- communicatiemiddelen
Formulieren invullen
Leefgeld/zakgeld/inkomen
Overzicht (financiën en administratie op orde)
Schulden

Bijlage 4. Beschrijving problematiek per leefgebied

Leefgebieden	Beschrijving problematiek			
	Geen pro- bleem	Lichte problemen ('toe- zien')	Matige problemen ('hel- pen')	Zware problemen ('overne- men')
Lichamelijke gezondheid en zelf- zorg 	Geen	Cliënt heeft moeite op het gebied van zelfzorg en heeft hierbij aansturing en/of motivatie nodig. Cliënt heeft beperkt inzicht in gezondheidsrisico's. Daarnaast is controle op afspraken met zorgprofessionals nodig.	Cliënt heeft problemen op het gebied van zelfzorg en heeft hierbij hulp nodig. Cliënt heeft onvoldoende inzicht in gezondheidsrisico's. Begeleiding bij afspraken met zorgprofessionals is nodig.	Cliënt heeft grote problemen op het gebied van zelfzorg. Cliënt heeft geen inzicht in gezondheidsrisico's. Beheren van afspraken en begeleiding bij afspraken met zorgprofessionals is nodig.
Psychische gezondheid (Persoon- lijk functioneren) 	Geen	Cliënt heeft een beperkt zelfbeeld en heeft soms moeite om eigen gedrag te sturen of heeft beperkt inzicht hierin. Cliënt is in staat hulp te vragen en de hulpvraag uit te stellen.	Cliënt heeft een beperkt (soms negatief) zelfbeeld en/of beperkte controle over het eigen gedrag of heeft onvoldoende inzicht hierin. Cliënt is niet in staat uit zichzelf hulp te vragen. De hulpvraag kan niet altijd worden uitgesteld.	Cliënt heeft geen realistisch zelfbeeld en/of zeer weinig tot geen controle over het eigen gedrag of geen inzicht hierin. Cliënt kan niet om hulp vragen of kan de hulpvraag niet uitstellen.
Verslaving 	Geen	Het gebruik van middelen of overige verslavingsproblematiek interfereert met het meedoen binnen het gezin en het netwerk. Cliënt heeft moeite met het naleven van de afspraken rondom verslaving.	Het gebruik van middelen of overige verslavingsproblematiek belemmert het functioneren binnen het gezin en het netwerk. Cliënt heeft moeite met het begrijpen en/of het naleven van afspraken rondom verslaving.	Cliënt kan niet (goed) meer functioneren binnen het gezin en het netwerk door het gebruik van middelen of overige verslavingsproblematiek. Afspraken rondom verslaving worden niet begrepen of nageleefd.
Justitie 	Geen	Er is begeleiding nodig op het gebied van gedrag en/of risicobeperking. Cliënt heeft (mogelijk) schadelijke contacten.	Er is begeleiding nodig op het gebied van gedrag en/of risicobeperking. Er is sprake van een overtreding of straf. Cliënt heeft (mogelijk) schadelijke contacten.	Intensieve begeleiding is nodig op het gebied van gedrag en/of risicobeperking. Cliënt is in contact (geweest) met justitie. Er is risico op het (op)nieuw plegen van een delict.
Sociale contacten (Sociaal functioneren)	Geen	Cliënt is beperkt in staat tot het aangeven, bewaken of naleven van (inter)per-	Cliënt loopt regelmatig vast in sociaal contact. Het aanleren en (tijdelijk) deels	Cliënt gedraagt zich inade- quaat in sociaal contact. Cli- ënt beschadigt zichzelf en/of

		soonlijke grenzen of het maken van keuzes. Begeleiding is nodig op het gebied van (persoonlijke en sociale) vaardigheden. Er is sprake van een onsuccesvolle manier van sociaal contact.	overnemen van (persoonlijke en sociale) vaardigheden is noodzakelijk. Er is sprake van een atypische of onsuccesvolle manier van sociaal contact.	anderen en is niet in staat zichzelf hierin te reguleren. Het aanleren en (langdurig) overnemen van (persoonlijke en sociale) vaardigheden is noodzakelijk.
Dagbesteding Werk/school	Geen	Cliënt heeft aansturing en/of motivatie nodig op het vlak van werk en/of school. Cliënt heeft lichte beperkingen met betrekking tot deelname aan reguliere activiteiten voor invulling van de dag.	Cliënt heeft begeleiding nodig op het vlak van werk en/of school. Cliënt heeft beperkingen met betrekking tot deelname aan reguliere activiteiten voor invulling van de dag.	Cliënt heeft moeite op het vlak van werk en/of school. Het vermogen van cliënt om aan de leeftijd gerelateerde verwachtingen te voldoen is zeer beperkt. Cliënt heeft veel behoefte aan ondersteuning en structuur.
 Vrije tijd	Geen	Cliënt heeft aansturing en/of motivatie nodig bij het invullen van zelfstandigheid, vrije tijd, of participatie in de samenleving. Cliënt heeft verminderde interesses.	Cliënt heeft begeleiding nodig bij het invullen van zelfstandigheid, vrije tijd of participatie in de samenleving. Cliënt heeft beperkte en/of afwijkende belangstelling of interesses.	Cliënt heeft overname nodig bij het invullen van zelfstandigheid, vrije tijd of participatie in de samenleving. Cliënt heeft geen of ernstig afwijkende belangstelling of interesses.
 (Regie bij) huishouden	Geen	Cliënt heeft lichte aansturing en/of motivatie nodig, maar is in staat om taken zelf uit te voeren.	Cliënt heeft begeleiding nodig om taken uit te voeren. Er wordt samen opgewerkt waarbij de cliënt dan ook zelfstandig taken uit kan voeren.	Cliënt heeft veel begeleiding nodig om de taken uit te voeren. Er wordt samen opgewerkt waarbij de cliënt niet volledig zelfstandig taken kan uitvoeren.
 Huisvesting / Wonen		Cliënt is in staat zelfstandig een woning te bewonen. Er is sprake van lichte problematiek ten aanzien van onderhoud en verzorging van de woning en/of veiligheid. Toezicht op gezette tijden is noodzakelijk.	Cliënt is beperkt in staat zelfstandig een woning te bewonen vanwege de eigen beperkingen. Er is sprake van problematiek bij onderhoud en verzorging van woning en/of veiligheid. Er moet toereikend en adequaat toezicht (op afroep) aanwezig zijn.	Cliënt is niet in staat zelfstandig een woning te bewonen vanwege de eigen beperkingen. Er is sprake van ernstige problematiek met betrekking tot onderhoud en verzorging van de woning en/of veiligheid.
 Verplaatsen en vervoer	Geen	Cliënt heeft ondersteuning (veelal instructie) nodig bij deelname aan het verkeer/OV.	Cliënt heeft (deels) begeleiding nodig bij deelname aan het verkeer/OV.	Cliënt heeft begeleiding nodig bij deelname aan het verkeer/OV.
 Financiële situatie (Financiën/administratie)	Geen	Er zijn lichte problemen met betrekking tot het onderhouden van de administratie en financiën. Meestal is geen sprake van problematische schulden. Cliënt kan zelf hulp vragen.	Er zijn meerdere problemen, waardoor sprake is van bijvoorbeeld schuldeisers of misbruik van vrienden en/of familie. Er zijn of dreigen problematische schulden.	Er zijn grote problemen waardoor sprake is van bijvoorbeeld schuldeisers of misbruik van vrienden en/of familie. Overname is nodig. Er is veelal sprake van problematische schulden.

Bijlage 3 - Kwaliteitseisen PGB begeleiding november 2024

Inleiding

Professionele dienstverleners zijn verplicht om verantwoorde ondersteuning te leveren aan cliënten, waaronder wordt verstaan:

- -ondersteuning van goed niveau;
- -die de dienstverlener in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verleent; en
- -die is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt.

Ter uitwerking van deze verplichtingen/verantwoordelijkheden, zijn in dit document de kwaliteitseisen opgenomen waaraan pgb-dienstverleners (professioneel) moeten voldoen.

Vooraf. Wanneer is sprake van een professionele dienstverlener?

Professionele dienstverlener:

Dit document is van toepassing op alle professionele dienstverleners (groot/klein/ZZP) – als bedoeld in de Verordeningen maatschappelijke ondersteuning- die beroepsmatig zorg, maatschappelijke- en/of aanpalende diensten aanbieden aan cliënten op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Daarvan is sprake wanneer de dienstverlener als zodanig staat ingeschreven bij de KvK. Maar vervolgens ook uit overige feiten en omstandigheden (zoals bijvoorbeeld het hebben van een website, meerdere cliënten, begeleiding als bron van inkomsten ...) blijkt dat de dienstverlener als onderneming/ondernemer kan worden aangemerkt.

De kwaliteitseisen:

De eisen zijn als volgt gerubriceerd:

1. Kwaliteitseisen algemeen
2. Eisen ondersteuningsplan/evaluatieplan
3. Algemene bepalingen deskundigheidsniveau van de begeleiding
4. Specifieke bepalingen kwaliteit begeleiding individueel (BGI)
5. Specifieke bepalingen kwaliteit begeleiding groep (BGG)
6. Algemene administratieve eisen
7. CAO, verbod onderaannemerschap
8. Medezeggenschap, klachtenregeling, klanttevredenheid
9. Informatievoorziening, controle, toezicht en handhaving
10. Meldingsplicht algemeen
11. Contact

1. Kwaliteitseisen algemeen

Persoonlijke behoeften

- a. Dienstverlener levert passende ondersteuning die aansluit bij de persoonlijke behoeften, voorkeuren, waarden en mogelijkheden van de cliënt, met respect voor diens diversiteit op het gebied van bijvoorbeeld leeftijd, lichamelijke- en psychische vermogens, culturele achtergrond, religie, sekse en gender.

Sociale structuur

- b. Dienstverlener kent de sociale infrastructuur rondom cliënt.

Samenwerking in de keten

- c. Dienstverlener gaat actief relaties aan binnen het voorliggend veld in de wijk en met relevante partners en verhoudt zich daarnaast actief tot de mogelijkheden binnen het voorliggend veld. Dienstverlener heeft hier een regiefunctie in. Dat vraagt dat dienstverlener inzicht heeft in laagdrempelige activiteiten in de buurt/wijk die (kunnen) passen bij cliënten aan wie hij ondersteuning biedt. Zodoende heeft dienstverlener goede kennis van de sociale kaart en kan dienstverlener bijdragen aan het afschalen van de begeleiding door middel van inzet van lokale voorzieningen (formeel of informeel en/of voorliggend veld) daar waar mogelijk.

Samenwerking

- d. Dienstverlener werkt goed samen met anderen (binnen en buiten eigen organisatie). Onder goede samenwerking wordt in ieder geval verstaan onderlinge afstemming tussen het eigen personeel

van dienstverlener, de toegang van gemeente, andere betrokken hulpverlenende of ondersteunende professionals alsook het sociaal netwerk, mantelzorgers en vrijwilligers. De samenwerking draagt bij aan het realiseren van de beoogde resultaten van de ondersteuning en draagt bij aan goede afstemming van de maatwerkvoorziening op andere vormen van ondersteuning en zorg.

Wijziging hulpbehoefte

- e. Dienstverlener treedt tijdig in overleg met de cliënt indien dienstverlener van mening is dat er sprake is van relevante veranderingen in de situatie van cliënt waardoor de maatwerkvoorziening begeleiding mogelijk aangepast of beëindigd dient te worden en een nieuwe melding nodig is. De gemeente beoordeelt vervolgens de melding en past – indien zij dat nodig acht – het recht op de maatwerkvoorziening aan. Dienstverlener onthoudt zich in het toegangsproces van melding/aanvraag van een onheuse beïnvloeding van cliënt teneinde te bewerkstelligen dat cliënt meer of langer ondersteuning wordt toegekend dan feitelijk nodig is.

Zorgcontinuïteit:

- f. Dienstverlener garandeert de continuïteit van de ondersteuning.
- g. Ook tijdens vakantie en ziekte van personeel zorgt dienstverlener ervoor dat geïndiceerde ondersteuning geleverd wordt conform indicatie en conform ondersteuningsplan. Dienstverlener zorgt dus tijdig voor vervanging. Dit uiteraard in afstemming en instemming met/van de cliënt.
- h. Uitgangspunt is verder dat cliënten (desgewenst) altijd begeleiding ontvangen van dezelfde begeleider (op klantniveau, niet op organisatieniveau). Wanneer de medewerker die vaste begeleiding biedt aan cliënt (tijdelijk) moet worden vervangen (bijvoorbeeld wegens ziekte, vakantie, pensioen of ontslag) draagt dienstverlener zorg voor een vervangende medewerker van hetzelfde niveau en draagt dienstverlener zorg voor een overdracht van het dossier. Bij vervanging wordt rekening gehouden met de situatie van cliënt. Dit alles uiteraard in afstemming en instemming met/van de cliënt.

Begrijpelijke taal

- i. Dienstverlener communiceert in de Nederlandse taal begrijpelijk en passend bij het taalniveau van de cliënt. In uitzonderingsgevallen, wanneer cliënt en opdrachtgever vooraf akkoord zijn, kan anderstalige begeleiding worden ingezet. Dossiervorming geschiedt altijd in de Nederlandse taal. Daarnaast communiceert dienstverlener met gemeente zowel mondeling als schriftelijk in de Nederlandse taal.

2. Eisen ondersteuningsplan/evaluatieplan

Vaststellen ondersteuningsplan

- a. Dienstverlener en cliënt stellen uiterlijk binnen 6 weken na start zorginzet samen een ondersteuningsplan vast. Dit stelt cliënt in staat om het ondersteuningsplan tijdig over te leggen aan de gemeente, namelijk uiterlijk 2 maanden na start zorginzet.

Ondertekening

- b. Er is pas sprake van een ondersteuningsplan als het zowel door dienstverlener als door cliënt is ondertekend. Ondertekening kan via:
 - Zgn. natte handtekening; of
 - Digitale handtekening; of
 - Een "digitaal akkoord" door cliënt dat opgenomen wordt in het digitale cliëntdossiersysteem.

Inhoud ondersteuningsplan

- c. Binnen de door gemeente gestelde kaders en eisen worden in het ondersteuningsplan resultaat/resultaten, de doelen en activiteiten benoemd. Het/de te benoemen doelen zijn te herleiden naar de resultaat/resultaten zoals door de gemeente bepaald in de bijlage bij het zgn. meldingsonderzoek.
- d. Het ondersteuningsplan is vormvrij maar bestaat in elk geval uit de verplichte elementen waaruit blijkt dat het ondersteuningsplan van goede kwaliteit is. In het ondersteuningsplan moeten onderstaande verplichte elementen terugkomen:
 1. Context (omschrijving van basale feiten, hulpvraag en beperkingen en huidige oplossingen);

2. Doelen (concrete en bij voorkeur SMART geformuleerde doelen gerelateerd aan de hulpvraag waarin duidelijk is wat de belangrijkste doelen zijn en op welk perspectief zij gericht zijn (behoud of ontwikkelgericht);
3. Aanpak (welke activiteit wordt verricht om doel te bereiken, wie doet wat en met welke omvang/tijdsinvestering, wat is de rol van het voorliggend veld);
4. Termijn (starttijd van het ondersteuningsplan, looptijd van het plan en in hoeverre kunnen de doelen binnen planperiode geheel behaald worden?);
5. Evaluatie (op welke momenten, hoe en door wie volgt een formele evaluatie);
6. Eigen kracht en netwerk (op welke wijze maakt dienstverlener gebruik van de eigen kracht van cliënt, naasten en/of mantelzorgers en probeert deze de eigen kracht zo veel mogelijk te bevorderen);
7. Voorliggend veld (op welke wijze wordt verbinding gemaakt met het voorliggend veld).

Up to date

- e. Het ondersteuningsplan is up-to-date. Essentiële wijzigingen van doelen worden telkens verwerkt in een nieuw of bijgewerkt plan dat door dienstverlener en cliënt opnieuw wordt ondertekend. Wijziging in de aanpak of activiteiten -zonder wijziging van doelen- moeten wel door dienstverlener en cliënt besproken worden en worden vastgelegd in het ondersteuningsplan. Het ondersteuningsplan hoeft in dit geval niet opnieuw ondertekend te worden.

Evaluatieplan

- f. Cliënt en dienstverlener maken bij beëindiging van een ondersteuning/traject een evaluatieplan op. In het evaluatieplan moeten onderstaande verplichte elementen terugkomen:
 1. Welke te behalen resultaten gedurende de looptijd van de beschikking zijn behaald en welke resultaten niet zijn behaald;
 2. Waarom een aantal resultaten (nog) niet is behaald (indien van toepassing);
 3. Welke vervolgondersteuning er nodig is voor de cliënt;
 4. Hoeveel tijd dienstverlener nodig heeft om aan de te behalen resultaten in een nieuwe toewijzing te werken.
- g. Het evaluatieplan wordt door dienstverlener en cliënt besproken.

Nieuwe melding

- h. Indien cliënt opnieuw een melding doet bij de gemeente teneinde de ondersteuning te continueren aansluitend aan datum einde toekenningsbeschikking, dragen dienstverlener en cliënt er zorg voor dat evaluatieplan tijdig gereed is. Dit stelt cliënt in staat om het evaluatieplan – samen met het actuele ondersteuningsplan - tijdig over te leggen aan de gemeente, namelijk uiterlijk 6 weken voor afloop van de beschikking.

Desgevraagd verstrekken

- i. Teneinde de gemeente in staat te stellen om een heronderzoek te verrichten inzake het recht op maatwerkvoorziening dan wel het houden van toezicht op de rechtmatige verstrekking van de maatwerkvoorziening, verstrekt dienstverlener, desgevraagd, een exemplaar van het actuele ondersteuningsplan en/of evaluatieplan aan gemeente en/of de toezichthouder GR Peelgemeenten.

Privacywetgeving

- j. Het ondersteuningsplan en evaluatieplan worden door dienstverlener opgemaakt met inachtneming van privacywetgeving. Informatie die verhindert dat het ondersteuningsplan, zonder voorafgaande toestemming van cliënt, kan worden overhandigd aan de gemeente, neemt dienstverlener niet op in het plan.

Niet kunnen voldoen aan verplichtingen

- k. Indien dienstverlener door toedoen van cliënt niet in staat is om (tijdig) aan zijn verplichtingen te voldoen met betrekking tot opmaak en/of verstrekken van het ondersteuningsplan en/of evaluatieplan, meldt dienstverlener dit onverwijld rechtstreeks aan de gemeente. Indien dienstverlener dit nalaat, kan het niet kunnen voldoen aan verplichtingen door dienstverlener niet op een later moment worden tegengeworpen aan de gemeente.

3. Algemene bepalingen deskundigheidsniveau van de begeleiding

Stagiaires

- a. Stagiaires worden als boventallig beschouwd en door dienstverlener altijd aanvullend ingezet naast de bestaande inzet van gekwalificeerd personeel. De stagiaire werkt onder aansturing en verantwoordelijkheid van de direct bij cliënt betrokken bevoegde en bekwame begeleider. De werkzaamheden van de stagiaire zijn gericht op de eigen leerdoelen van de stagiaire.

Vrijwilligers

- b. Vrijwilligers - onder wie mede begrepen een persoon actief in het kader van een (gesubsidieerde) werkervaringsplaats - worden door dienstverlener louter ingezet op ondersteunende taken in de begeleiding aan cliënten. De vrijwilliger werkt onder aansturing en verantwoordelijkheid van de direct bij cliënt betrokken bevoegde en bekwame begeleider. De totale begeleiding kan niet uitsluitend of overwegend bij deze vrijwilligers worden neergelegd. Indien de vrijwilliger bevoegd is om met de doelgroep te werken (voldoet aan de opleidingseis), kan de vrijwilliger tijdelijk ook boventallig ingezet worden op begeleidingstaken.

Ervaringsdeskundigen

- c. Dienstverlener zet opgeleide c.q. getrainde ervaringsdeskundigen in onder verantwoordelijkheid en aansturing van de direct bij de cliënt betrokken begeleider waarbij de begeleiding slechts ten dele bij de ervaringsdeskundige kan worden neergelegd. De begeleider dient te voldoen aan de hierna gestelde eisen per product.

Protocollen en richtlijnen

- d. Dienstverlener draagt er zorg voor dat begeleiders op de hoogte zijn van geldende protocollen en richtlijnen en dat zij hiernaar handelen.

VOG

- e. Dienstverlener zet begeleiders (in loondienst dan wel ingehuurd), ervaringsdeskundigen, stagiaires en vrijwilligers in die beschikken over een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).
- Voor een zelfstandige zonder personeel (ZZP'er) mag de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) bij de eerste indicatie, niet ouder zijn dan één jaar vanaf de ondertekening van het Persoonsgebonden Budgetplan.
 - Voor een professionele dienstverlener die werkzaam is bij een organisatie met personeel, geldt volgens artikel 3.5 van de Wmo de verplichting dat de organisatie zorgt voor een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Wij stellen hiervoor geen aanvullende eisen.

4. Specifieke bepalingen kwaliteit begeleiding individueel (BGI)

BGI – Behoud Gericht – Waakvlam Begeleiding – Lichte problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Mbo-niveau met gerichte opleiding

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk voor het coördineren, controleren en opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan conform de gestelde eisen hieraan.

Dienstverlener kent de mogelijkheden en maakt gebruik van het sociale netwerk van de cliënt, netwerkpartners, algemene voorzieningen en het voorliggend veld om een afweging te maken of er afgeschaald kan worden.

Ingevolge de maatwerkvoorziening begeleiding verricht dienstverlener in geval van een individuele opdrachtverstrekking één of meerdere activiteiten die vallen binnen de volgende resultaatgebieden:

- Ondersteunen bij en opbouwen van een sociaal netwerk van cliënt;
- Ondersteuning bij (arbeidsmatige)dagbesteding (niet zijnde onderdeel van een arbeidstoeleidingstraject);
- Ondersteuning bij zelfredzaamheid;
- Ontlasting van mantelzorger.

Behoud Gericht – BGI – Matige problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Mbo-niveau met gerichte opleiding

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk voor het coördineren, controleren en opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan conform de gestelde eisen hieraan.

Behoud Gericht – BGI – Matige tot zware problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Hbo-niveau met gerichte opleiding; Eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het ondersteuningsplan en de evaluatie, verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van het ondersteuningsplan de (zorginhoudelijke) aansturing van begeleidingsactiviteiten. Waar nodig -gelet op de problematiek van de cliënt- begeleidt de professional de client geheel of gedeeltelijk zelf.
- Mbo-niveau met gerichte opleiding; begeleidingstaken onder de directe aansturing van een professional met Hbo-niveau.

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Hbo-opleiding verantwoordelijk voor het coördineren en controleren van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag conform de gestelde eisen hieraan Voor het opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan is een medewerker die ten minste beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk.

Behoud Gericht – BGI – Zware problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Hbo-niveau met gerichte opleiding

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Hbo-opleiding verantwoordelijk voor het voor het bieden van ondersteuning aan de cliënt en het coördineren, controleren en opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan conform de gestelde eisen hieraan.

Dienstverlener(begeleider) heeft dagelijks of bijna dagelijks contact met de cliënt, eventueel ook met meerdere contactmomenten per dag.

Ontwikkelgericht – BGI – Matige problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Mbo-niveau met gerichte opleiding

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk voor het coördineren, controleren en opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan conform de gestelde eisen hieraan.

Ontwikkelgericht – BGI – Matige tot zware problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider (s) :

- Hbo-niveau met gerichte opleiding; Eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het ondersteuningsplan en de evaluatie, verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van het ondersteuningsplan de (zorginhoudelijke) aansturing van begeleidingsactiviteiten. Waar nodig -gelet op de problematiek van de cliënt- begeleidt de professional de client geheel of gedeeltelijk zelf.
- Mbo-niveau met gerichte opleiding; begeleidingstaken onder de directe aansturing van een professional met Hbo-niveau.

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Hbo-opleiding verantwoordelijk voor het coördineren en controleren van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag conform de gestelde eisen hieraan Voor het opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan is een medewerker die ten minste beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk.

Ontwikkelgericht – BGI – Zware problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Hbo-niveau met gerichte opleiding.

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Hbo-opleiding verantwoordelijk voor het bieden van ondersteuning aan de cliënt en het coördineren, controleren en

opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan conform de gestelde eisen hieraan.

Toelichting op de gestelde specifieke kwaliteitseisen:

Met “Mbo-niveau met gerichte opleiding” wordt bedoeld dat betrokken ondersteuners minimaal Mbo-niveau 3 met succes hebben afgerond in een studierichting die relevant is voor de begeleiding aan de specifieke doelgroep. Relevante studierichtingen zijn Mbo (Persoonlijk) Begeleider Maatschappelijke Zorg, Helpende Zorg en Welzijn, Sociaal Werker, Verpleegkundige, Verzorgende IG, Basiszorg verlenen, Gedrags- en Psychiatrische problematiek, Ondersteuning bij sociale vraagstukken, Triage en kwaliteitszorg.

Met “Hbo-niveau met gerichte opleiding” wordt bedoeld dat betrokken ondersteuners beschikken over een relevante Hbo-opleiding zijnde Sociale Studies, toegepaste psychologie, Sociaal Pedagogische Hulpverlener (SPH), Pedagogiek, Sociaalpsychiatrisch Verpleegkundige (SPV), Hbo-Verpleegkundige (Hbo-V), relevante InService-opleiding, Maatschappelijk Werker (MW) naast relevante werkervaring met deze doelgroep.

In geval van andere Hbo-opleidingen/studierichtingen dan bovengenoemd is het aan de gemeente te beoordelen of de opleiding gericht is te beschouwen en gelijkwaardig aan genoemde studies.

Directe aansturing:

Definitie van “directe aansturing” in geval van de eis “Mbo-niveau met gerichte opleiding; begeleidings-taken onder de directe aansturing van een professional met Hbo-niveau”:

Directe aansturing betekent dat de professional met Hbo-niveau direct en actief betrokken is bij de begeleiding door de medewerker die de begeleidingstaken uitvoert.

Directe aansturing heeft daarmee de volgende kenmerken:

1. Actieve betrokkenheid: Hij/zij is sterk betrokken bij de dagelijkse gang van zaken en het begeleiden van de medewerker. Dit kan betekenen dat de professional met HBO niveau de begeleider regelmatig instructies geeft, taken toewijst, en actief feedback geeft.
2. Structuur en duidelijkheid: Er wordt veel aandacht besteed aan duidelijke afspraken en richtlijnen. De professional met HBO niveau stuurt actief op wat, wanneer, en hoe dingen moeten gebeuren.
3. Regelmatige evaluatie en bijsturing: Door frequente evaluatiegesprekken te voeren, kan de professional met HBO niveau de voortgang continu monitoren en waar nodig bijsturen om de doelen te behalen.
4. Verminderde mate van autonomie: De begeleider/ aangestuurd persoon heeft beperkte autonomie, omdat hij/zij directe instructies en sturing krijgt.

5. Specifieke bepalingen kwaliteit begeleiding groep (BGG)

BGG – Behoud Gericht – Matige problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Mbo-niveau met gerichte opleiding
- Eventueel vrijwilligers en stagiaires. Ondersteunend en altijd onder verantwoordelijkheid van de gekwalificeerde begeleider.

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk voor het coördineren, controleren en opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan conform de gestelde eisen hieraan.

Contact mantelzorger/betrokkenen

Dienstverlener heeft naar behoefte, maar in elk geval eenmaal per kwartaal, afstemming met de mantelzorger/betrokkenen in de thuissituatie over het functioneren van cliënt op de dagbesteding en de thuissituatie. Dienstverlener kan hierbij gebruik maken van ondersteunende middelen zoals de Beter contact app of het bijhouden van een fysiek cliënt logboek.

Groepsgrootte

De groepsgrootte bij dagbesteding betreft het aantal cliënten per begeleider. De richtlijn m.b.t. dit product is dat er op een groep met gemiddeld 8 cliënten 1 begeleider op de groep aanwezig is.

BGG – Behoud Gericht – Zware problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Hbo-niveau met gerichte opleiding; Eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het ondersteuningsplan en de evaluatie, verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van het ondersteuningsplan de (zorginhoudelijke) aansturing van begeleidingsactiviteiten. Waar nodig -gelet op de problematiek van de cliënt- begeleidt de professional de cliënt geheel of gedeeltelijk zelf.
- Mbo-niveau met gerichte opleiding; begeleidingstaken onder de directe aansturing van een professional met Hbo-niveau.
- Eventueel vrijwilligers en stagiaires. Ondersteunend en altijd onder verantwoordelijkheid van de gekwalificeerde begeleider.

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Hbo-opleiding met de doelgroep verantwoordelijk voor het coördineren en controleren van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag conform de gestelde eisen hieraan. Voor het opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan is een medewerker die ten minste beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk.

Contact mantelzorger/betrokkenen

Dienstverlener heeft naar behoefte, maar in elk geval eenmaal per kwartaal, afstemming met de mantelzorger/betrokkenen in de thuissituatie over het functioneren van cliënt op de dagbesteding en de thuissituatie. Dienstverlener kan hierbij gebruik maken van ondersteunende middelen zoals de Beter contact app of het bijhouden van een fysiek cliënt logboek.

Groepsgrootte

De groepsgrootte bij dagbesteding betreft het aantal cliënten per begeleider. De richtlijn m.b.t. dit product is dat er op een groep met gemiddeld 6 cliënten 1 begeleider op de groep aanwezig is.

BGG – Dagbesteding – ontwikkelgericht – Matige problematiek

Specifieke kwaliteitseisen

Het benodigd deskundigheidsniveau van de begeleider:

- Mbo-niveau met gerichte opleiding
- Eventueel vrijwilligers en stagiaires. Ondersteunend en altijd onder verantwoordelijkheid van de gekwalificeerde begeleider.

Vanuit de dienstverlener is een medewerker die beschikt over een relevante Mbo-opleiding verantwoordelijk voor het coördineren, controleren en opstellen van het ondersteuningsplan en evaluatieverslag en de uitvoering daarvan conform de gestelde eisen hieraan.

Contact mantelzorger/betrokkenen

Dienstverlener heeft naar behoefte maar in elk geval eenmaal per maand afstemming met betrokkenen uit het relevant netwerk van cliënt over het functioneren van cliënt op de dagbesteding en de thuissituatie.

Groepsgrootte

De groepsgrootte bij dagbesteding betreft het aantal cliënten per begeleider. De richtlijn m.b.t. dit product is dat er op een groep met gemiddeld 8 cliënten 1 begeleider op de groep aanwezig is.

BGG – Dagbesteding – Vervoer

Specifieke kwaliteitseisen

Dienstverlener is verantwoordelijk voor het borgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van het vervoer. De chauffeurs beschikken over een geldig diploma EHBO en/of Levensreddend handelen inclusief reanimatie en daarnaast over een geldige Verklaring omtrent het gedrag (VOG).

Vervoer van rolstoelgebruikers vindt plaats in overeenstemming met de code VVR (Code Verantwoord Vervoer Rolstoelinzittenden).

Toelichting op de gestelde specifieke kwaliteitseisen:

Met “Mbo-niveau met gerichte opleiding” wordt bedoeld dat betrokken ondersteuners minimaal Mbo-niveau 3 met succes hebben afgerond in een studierichting die relevant is voor de begeleiding aan de specifieke doelgroep. Relevante studierichtingen zijn Mbo (Persoonlijk) Begeleider Maatschappelijke Zorg, Helpende Zorg en Welzijn, Sociaal Werker, Verpleegkundige, Verzorgende IG, Basiszorg verlenen, Gedrags- en Psychiatrische problematiek, Ondersteuning bij sociale vraagstukken, Triage en kwaliteitszorg.

Met “Hbo-niveau met gerichte opleiding” wordt bedoeld dat betrokken ondersteuners beschikken over een relevante Hbo-opleiding zijnde Sociale Studies, toegepaste psychologie, Sociaal Pedagogische Hulpverlener (SPH), Pedagogiek, Sociaalpsychiatrisch Verpleegkundige (SPV), Hbo-Verpleegkundige (Hbo-V), relevante InService-opleiding, Maatschappelijk Werker (MW) naast relevante werkervaring met deze doelgroep.

In geval van andere Hbo-opleidingen/studierichtingen dan bovengenoemd is het aan de gemeente te beoordelen of de opleiding gericht is te beschouwen en gelijkwaardig aan genoemde studies.

Directe aansturing:

Definitie van “directe aansturing” in geval van de eis “Mbo-niveau met gerichte opleiding; begeleidings-taken onder de directe aansturing van een professional met Hbo-niveau”:

Directe aansturing betekent dat de professional met Hbo-niveau direct en actief betrokken is bij de begeleiding door de medewerker die de begeleidingstaken uitvoert.

Directe aansturing heeft daarmee de volgende kenmerken:

1. Actieve betrokkenheid: Hij/zij is sterk betrokken bij de dagelijkse gang van zaken en het begeleiden van de medewerker. Dit kan betekenen dat de professional met HBO niveau de begeleider regelmatig instructies geeft, taken toewijst, en actief feedback geeft.
2. Structuur en duidelijkheid: Er wordt veel aandacht besteed aan duidelijke afspraken en richtlijnen. De professional met HBO niveau stuurt actief op wat, wanneer, en hoe dingen moeten gebeuren.
3. Regelmatige evaluatie en bijsturing: Door frequente evaluatiegesprekken te voeren, kan de professional met HBO niveau de voortgang continu monitoren en waar nodig bijsturen om de doelen te behalen.
4. Verminderde mate van autonomie: De begeleider/ aangestuurd persoon heeft beperkte autonomie, omdat hij/zij directe instructies en sturing krijgt.

6. Algemene administratieve eisen

Deugdelijke administratie

- a. Dienstverlener voert een deugdelijke administratie om in staat te zijn om gegevens, zoals beschreven in wet- en regelgeving en dit protocol, aan de gemeente of toezichthouder over te kunnen leggen.

Systeem

- b. Om aan de eis genoemd onder a) te voldoen beschikt dienstverlener over een systeem van informatievoorziening dat borgt dat dienstverlener desgevraagd (tijdig) aan de informatievoorziening kan voldoen.

Archief

- c. Dienstverlener bewaart het dossier van zijn cliënt overeenkomstig de in artikel 5.3.4 lid 1 Wmo 2015 gestelde termijn. Vernietiging voor het einde van deze termijn, ontoegankelijk maken, vervanging, vervreemding en overdracht van dossiers door de dienstverlener gebeurt in samenspraak met de gemeente. Bij beëindiging van de bedrijfsvoering draagt dienstverlener er zorg voor dat ook de gesloten dossiers in goede, geordende en toegankelijke staat bewaard blijven.
- d. Afwijking van hetgeen bepaald onder c. is mogelijk indien cliënt ingevolge artikel 5.3.5 lid 1 Wmo 2015 dienstverlener verzoekt om vernietiging van het dossier. In geval van vernietiging van het dossier op verzoek van cliënt moet dienstverlener in ieder geval, ingevolge artikel 5.3.5 lid 2 Wmo 2015, de volgende gegevens bewaren:
 - NAW-gegevens van cliënt;
 - Tijdsregistratie van alle directe contactmomenten. Het gaat dan om registratie van direct contact met cliënt, overleg met gezinsleden, familie of iemand anders uit het (sociaal) netwerk van de cliënt. Indirecte uren zoals reistijd, vergaderen e.d. hoeven niet zichtbaar te blijven;
 - Tijdsregistratie is inclusief het beschrijven van het type contact/ondersteuning;
 - Tijdsregistratie is inclusief registratie van de naam/namen van de telkens betrokken dienstverleners/medewerkers.

7. CAO, verbod onderaannemerschap

CAO

- a. Dienstverlener met personeel volgt één van de volgende cao's: Verpleging, Verzorging en Thuiszorg (VVT), Gehandicaptenzorg (GHZ), Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) en/of Sociaal Werk (SW) of cao Jeugdzorg en betaalt medewerkers conform de betreffende cao.

Verbod op onderaannemerschap

- b. De gemeente acht het van belang dat degene die de ondersteuning levert aan cliënt in een rechtstreekse verhouding staat tot dienstverlener. Het is dienstverlener niet toegestaan om de ondersteuning uit te besteden aan een onderaannemer.
- c. Een uitzondering op b. is tijdelijk mogelijk vanwege vakantie- en of ziektevervanging van dienstverlener.

8. Medezeggenschap, klachtenregeling, klanttevredenheid

Klachtenregeling

- a. Dienstverlener heeft een toegankelijke (laagdrempelige) klachtenregeling vastgelegd voor de afhandeling van klachten van cliënten en ten aanzien van gedragingen van de dienstverlener of haar medewerkers jegens cliënt, conform geldende en actuele wet- en regelgeving. Dienstverlener wijst cliënt bij start zorginzet actief op de klachtenregeling. Een exemplaar van de klachtenregeling wordt overhandigd en/of cliënt wordt actief gewezen op de vindplaats.
- b. Dienstverlener beschikt over een onafhankelijke klachtencommissie of is aangesloten bij een onafhankelijke klachteninstantie.
- c. Dienstverlener stelt gemeente, desgevraagd, op de hoogte middels een jaarlijkse klachtenrapportage waarin minimaal is beschreven:
 - 1. Aantal klachten;
 - 2. Beschrijving van de klacht, incl. het thema van de klacht;
 - 3. De afhandelingstermijn per klacht;
 - 4. De wijze waarop de klachten zijn afgehandeld per klacht;
 - 5. De wijze van communicatie en opvolging van de klachten per klacht; en
 - 6. Welke verbetermaatregelen naar aanleiding van de klachten zijn genomen per klacht.

Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)

- a. De beleving van de cliënt bij de uitvoering van de opdracht is van groot belang en daarnaast is het kunnen beoordelen van de kwaliteit van grote waarde. Daarom kan de gemeente periodiek klanttevredenheidsonderzoeken/ cliëntervaringsonderzoek (laten) uitvoeren. Dienstverlener verleent te allen tijde haar medewerking aan dit onderzoek.

9. Informatievoorziening, controle, toezicht en handhaving

Informatievoorziening aan de gemeente

- a. Dienstverlener geeft, op verzoek van de gemeente, informatie (inclusief (bijzondere) persoonsgegevens volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming) als dat nodig is voor het efficiënt en effectief uitvoeren van de taken in het kader van de Wmo. Dit gebeurt alleen als de dienstverlener wettelijk verplicht is om deze gegevens te verstrekken.

Materiële controle en fraude

- b. De gemeente is jegens dienstverlener gerechtigd tot het verrichten van materiële controle en het doen van fraudeonderzoek volgens de artikelen 2.1.1 en 2.1.3 lid 4, Wmo 2015.

Melding calamiteiten en geweldsincidenten

- c. Dienstverlener meldt, analoog aan art. 6.1 Wmo 2015, calamiteiten en geweldsincidenten die zich hebben voorgedaan bij de verlening van ondersteuning onverwijld aan de toezichthouder GR Peelgemeenten conform het vigerende Wmo-protocol calamiteiten en meldingen van geweld GR Peelgemeenten.

Informatieverschaffing over gehouden toezicht

- d. Tenzij de betreffende informatie beschikbaar is via een openbaar toegankelijke bron, verschaft dienstverlener passend binnen de kaders van wet- en regelgeving ter zake van de bescherming van persoonsgegevens, op eigen initiatief, de volgende gegevens tijdig aan de toezichthouder GR Peelgemeenten:
 - 1. Wanneer bij dienstverlener een onderzoek door een toezichthouder heeft plaatsgevonden (anders dan toezichthouders GR Peelgemeenten), informeert de dienstverlener de gemeente hierover via toezicht@peelgemeenten.nl en stuurt een afschrift van het onderzoek voor zover deze niet openbaar is. Als de toezichthouder voornemens is maatregelen te treffen moet de dienstverlener de gemeente

per omgaande hierover informeren via toezicht@peelgemeenten.nl. De dienstverlener stemt ermee in dat de gemeente deel kan nemen aan de gesprekken tussen de toezichthouder en de dienstverlener, als de situatie daar aanleiding toe geeft.

2. Dienstverlener plaatst openbare rapporten van toezichthouders goed vindbaar voor de cliënt op zijn website (indien aanwezig) zodra deze beschikbaar zijn.

Art. 16 UBO (Ultimate Benifical Owner)

- e. De gemeente staat ondersteuning ingevolge een door de gemeente verstrekte pgb door een dienstverlener waarvan de UBO('s) is/zijn vermeld op een sanctielijst behorend bij de Sanctiewet en -regelgeving niet toe. Om dit te kunnen controleren maakt de gemeente onder andere gebruik van het landelijk UBO-register. Dienstverlener draagt daartoe – als voor hem een registratieplicht geldt – zorg voor een juiste UBO-registratie in het landelijk UBO-register. Mocht de gemeente de UBO('s) niet zelf, onder andere door gebruikmaking van het landelijk UBO-register, kunnen vaststellen dan verstrekt de dienstverlener op eerste verzoek van de gemeente deze informatie aan de gemeente.

10. Meldingsplicht algemeen

Indien dienstverlener niet in staat is om (tijdig) aan de verplichtingen te voldoen zoals bepaald in dit document, meldt dienstverlener dit onverwijld schriftelijk/digitaal aan de gemeente. Op dat moment treden dienstverlener, gemeente en eventueel cliënt met elkaar in overleg over mogelijke gevolgen waaronder begrepen mogelijke (tijdelijke) oplossingen. Indien dienstverlener nalaat deze melding te doen, kan het niet voldoen/voldaan hebben aan verplichtingen niet op een later moment worden tegen-
geworpen aan de gemeente.

12. Contact

In dit document wordt in algemene zin de term “gemeente” gebruikt. Als dienstverlener ingevolge dit document/de gestelde eisen contact met de gemeente wil opnemen dan kan dienstverlener daartoe contact opnemen met het betreffende gebiedsteam via:

- Asten : sociaalteam@asten.nl
- Deurne : zorgindeurne@deurne.nl
- Gemert-Bakel : gemert-bakel@peelgemeenten.nl
- Laarbeek : sociaalteam@laarbeek.nl
- Someren : someren@peelgemeenten.nl

Indien het onderwerp gemeente en/of cliënt overstijgend is, dan kan dienstverlener contact leggen via info@peelgemeenten.nl